

Žďárské

noviny

duben/ 2020
XXVII

PATROL®

- poplachové zabezpečovací systémy
- elektrické požární systémy
- kamerové systémy
- komunikační datové sítě
- projekce, montáž, servis a revize

INFO LINE 602 56 56 56

www.patrol.cz

ALARM SYSTEM

z04-3D

Společně to zvládneme!

Žďárské noviny přináší vzkaz starosty města Martina Mrkose všem našim čtenářům.

Vážení spoluobčané,

v době přicházejícího jara, na které se těšíme, ocitli jsme se kvůli koronavirové pandemii ve složitém období – lidsky, společensky, ekonomicky.

Každá komunita se dokáže v době krize a obtížných situací spojit, lidé si navzájem pomáhají a vychází vstříc. Drobné projevy lidskosti a empatie snad v nějaké podobě zažívá každý z nás, ať ho postihla karanténa a šíření viru jakýmkoliv způsobem.

Rád bych poděkoval všem, kteří se starají „v první linii“ o dostupnost potravin, zdravotní péče a velkou škálu základních služeb, k nimž samozřejmě patří i ty, které zajišťuje město.

Víc než kdy jindy je teď na místě ohleduplnost a s ní spojená vnitřní disciplína každého z nás, dodržovat hygienická a zdravotní nařízení. Pochopitelně řadu z nás nějakým způsobem, více či méně, pohlcuje určitá vnitřní nejistota. Přesto je důležité zachovat klid, nevytvářet paniku a hysterii zejména na sociálních sítích a naopak nabízet, je-li to aspoň trochu schůdné, pomocnou ruku a být solidární a empatičtí.

Proto poděkování také patří všem dobrovolníkům pomáhajícím jiným, ať už jde o šití roušek, hlídání dětí nebo donášku potravin.

A poprosím o dvě drobnosti, avšak zásadní: nestydíme se nosit roušky – chráníme tak především své okolí. A nezatěžujeme zdravotníky relativně nepodstatnými drobnostmi nebo emocemi. Hraje se o čas – tedy co nejvíce eliminovat riziko přetížení zdravotnictví. Důležitá je teď trpělivost a víra, že společně koronavirovou situaci zvládneme. Zvládneme ji!

Klidnou mysl, pevné zdraví a víru bez virů přeje
Martin Mrkos

JAKO KAŽDÝ DEN hromadně nakoupili a nyní potraviny a léky rozvezou seniorům. Parta ze sociálních služeb a charity.

Foto: Lenka Kopčáková

Nákupy a léky seniorům dovezou

Sociální služby města a Oblastní charita rozváží nákupy seniorům. V záloze jsou připraveni i dobrovolníci Českého červeného kříže.

■ Lenka Kopčáková

Služba vznikla kvůli nouzovému stavu při pandemii koronaviru COVID-19. Cílem je ochránění starších lidí před nákazou.

Nákupy obstarávají pracovníci denních center, jejichž provoz byl preventivně uzavřen. V případě Sociálních služeb města (SsM) nakupují pracovníci z denního stacionáře, z Oblast-

ní charity (OCH) jsou to pracovníci z dočasně pozastavených charitních zařízení. Charita poskytuje i pomoc seniorům v okolních obcích, kde nestačí nebo chybí sousedská výpomoc.

Ve Žďáře si nákup mohou objednat žďárští seniori nad 65 let, kteří patří ke zdravotně nejvíce ohrožené věkové skupině.

Charita má v rámci okresu nastavenou pomoc pro osoby starší 60 let, s ohledem na jejich zdravotní stav, a pokud jim nemá kdo nakoupit. To platí hlavně pro menší obce na Žďársku.

Pomoc seniorům nabízí i Český čer-

vený kříž (ČČK), který nenastavil věkový limit seniorů pro tuto službu.

Pravidla nákupu uvádí město na svých stránkách. Objednat si lze základní potraviny, léky (po zaslání e-receptu) a nutnou drogerii, do výše 300 Kč denně. Úhrada proběhne při předání nákupu a je dobré mít připravené drobné peníze na vrácení.

Nákup si lze objednat telefonicky nebo emailem. Přijímání objednávek nákupů běží každý všední den od 8 do 10 hodin dopoledne, nákup služba přiveze po 12. hodině.

(Pokračování na str. 2)

VODASERVIS

VRTANÉ STUDNY
ČERPACÍ TECHNIKA

Jamská 2362/53
591 01 Žďár nad Sázavou
www.vodaservis.cz

VP radon
měření a vyhodnocení radonu

Měření radonu
v půdě a místnostech

Květná 1030/13
Žďár nad Sázavou

tel./fax: 566 628 232
mobil: 603 486 822
e-mail: vp-radon@vp-radon.cz
www.vp-radon.cz

ENVIRO regionální firma
od roku 1993
EKOANALYTIKA s.r.o.

VRTANÉ STUDNY
- kompletně a spolehlivě

TECHNICKÉ PRÁCE
- rozvody vody, připojení vrtu k objektu

ROZBORY VODY
- laboratoř akreditovaná ČIA

PRŮZKUMY A POSUDKY
- odborné geologické práce

www.enviroeko.cz
777 783 012

TONER-COPY s.r.o.

Prodej a servis kopírek a tiskáren

♦ PRONÁJEM
♦ SPLÁTKOVÝ PRODEJ
♦ OUTSOURCING

+420 569 433 046
+420 774 112 220
www.toner-copy.cz
servis.zdarns@toner-copy.cz

HONICA MINOLTA hp RICOH nashuatec

WinFAS
EKONOMICKÝ SOFTWARE

software pro
zemědělské
společnosti

www.winfas.cz

Postupy krizového štábu určují hygienici

Život města Žďáru nad Sázavou ochromený koronavirem řídí krizový štáb města, který pravidelně zasedá na radnici.

Spolu s ním se na organizaci opatření ve městě podílí vedení polikliniky, městské policie, městské jednotky hasičů a sociálních služeb města.

V čele žďárského krizového týmu stojí starosta města Martin Mrkos. Postupuje dle zákona o krizovém řízení č. 240/2000 Sb. Městský štáb spolupracuje se složkami integrovaného záchranného systému s cílem koordinace při ochraně obyvatelstva a života města.

„Povinné krizový štáb zřizují pouze obce z rozšířenou působností, kterou Žďár je,“ vysvětluje Martin Mrkos.

Připravenost Kraje Vysočina na krizovou situaci zajišťuje dle stejného zákona hejtmán s pomocí příslušných krajských orgánů.

Starosta Žďáru plní úkoly stanovené hejtmánem a orgány krizového řízení.

Kdyby došlo k násobení případů onemocnění v regionu, určuje následná opatření krajská hygienická stanice ve spolupráci s Krajem Vysočina a městem. „Hygienici jsou ti, kteří určují další kroky a postup,“ uvádí starosta Mrkos.

Ve Žďáře byla v rámci prevence a ochrany obyvatelstva dle nařízení vlády přijata opatření o omezení provozu institucí. MěÚ je v provozu dva dny v týdnu (po 7.30 - 10.30; st 13.00 do 16.00), poliklinika provádí nezbytně nutná ošetření.

„Zadáme občany, aby obě instituce osobně navštěvovali pouze v případech, ve kterých by toto omezení mohlo ohrožovat zdraví nebo majetek občanů,“ vyzývá starosta.

V MHD současně platí mimořádné jízdní řády, kdy cestující MHD a linkové autobusové dopravy musí nosit roušku či jinou ochranu zame-

zující vzdušné šíření nákazy. Linková autobusová doprava pokračuje v tzv. prázdninovém režimu.

„Sociální služby města rozváží nákupy občanům nad 65 let, kteří si o dovoz požádají na telefonním čísle 778 486 003,“ nabízí tuto možnost starosta.

Na stránkách města www.zdarns.cz najdeme interní pokyny pro obyvatele Žďáru n. S. „Jsou to všechna opatření ve městě i obecná opatření v rámci ČR. Informace lidé naleznou po rozkliknutí banneru na hlavní stránce nebo v aktualitách. Informace o provozu polikliniky naleznou na jejích stránkách,“ dodává starosta. **-lko-**

Faráři vzkazují: Láska k bližnímu má sílu

Naše země prožívá mimořádnou situaci a my všichni nejistotu. Mnozí z nás úplně poprvé v životě budou prožívat Velikonoce v úzké izolaci. Svátky spojené v lidové tradici s vítáním jara s lidovými zvyky, z nichž nejčastější je na Žďarsku pomlázka o Červeném pondělí.

Velikonoce jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem, oslavou zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Letos se však nekonají mše v kostelích, nebudou ani tradiční Pašijové hry, které ve Žďáře každoročně tento sváteční týden otevíraly.

Někteří z oslovených farářů využili nabídky ŽN povzbudit své spoluobčany a velikonočně je pozdravit. Zde jsou jejich vzkazy.

Naše srdce mohou růst

Prožíváme opravdu zvláštní čas; není lehký a zřejmě nejsme schopni zahlédnout všechny důsledky, které z pandemie

**Vladimír Vojtěch Záleský, farář
Římskokatolické církve**

budou pramenit... Je možné, že svět už nebude takový, jaký byl, a budeme říkat „před“ a „po“.

Ekonomové začínají počítat škody ale i oni se nemohou dopočítat. Přesto se stále více vedou úvahy, často moudré a nadějeplné, že tato krizová doba může mít i hojivé účinky. Souhlasím s tím. Tento čas může být požehnaný a ze situace můžeme vyjít jako vítězové. Nejen tím, že překonáme pandemii a doženeme hospodářský propad, ale vším, čím naše srdce může růst – a to se ukazuje už nyní. Šijí se roušky, chráníme staré a nemocné, vlna solidarity je překvapivá.

Budeme si považovat hodnot, dříve tak samozřejmých jako je zdravotní péče, vzdělávání, jídlo, práce či blízkost přátel. Je možné, že sepnuté ruce budou opět znamenat víc než zaťatá pěst nebo natažená dlaň.

Vladimír Vojtěch Záleský, farář v bazilice P. Marie ve Žďáře n. S.

Velikonoční povzbuzení

Velikonoce slaví křesťané jako svůj největší svátek - vzkříšení Ježíše Krista. Je však zvláštní, že podle evangelií zpráva o Ježíšově vzkříšení způsobila nejdříve spíš zděšení. „Ženy vyšly a utíkaly od hrobu, protože na ně padla hrůza a úžas. A nikomu nic neřekly, protože se bály.“ (Mk 16,8)

Zděšení, hrůza, úžas a strach padají na mnoho lidí i v těchto dnech. Ovšem ne z Kristova vzkříšení – které je dodnes jen stěží pochopitelné. Ženy u prázdného hrobu nedoved-

**Alžběta Hatajová, farářka
Českobratrské církve evangelické**

ly říct, co se stalo. Ale poznaly, že Ježíšovo působení neskončilo. Dobro skrze něj působí i dál, navzdory tomu, že umřel. Vzkříšení tedy znamená, že Ježíšovo dílo neskončilo s jeho smrtí. Jde o to, věřit v Boha, který straní životu a zastává se lásky proti všemu zlu. To, co potřebujeme – a co se nám nabízí – je Bůh, který preferuje život, dobro a lásku. A činí to i v našem životě.

Velikonoce jsou důvodem k radosti a veselí, protože nám v nich Bůh ukázal, jak slabá je síla zla a jak velká je moc jeho lásky k člověku.

Alžběta Hatajová, farářka ČCE Sázava a Žďár n. S.

Nákupy a léky seniorům dovezou

(Dokončení ze str. 1)

Povinnými údaji při objednávce je jméno a příjmení, rok narození, adresa a požadované položky nákupu.

Lékárny maximálně spolupracují.

Jak pro ŽN uvádí vedoucí denního stacionáře Zdeňka Štefáček Chybová, linku SsM zatím denně kontaktuje kolem 10 seniorů nad 65 let. „Předpokládáme, že zájem se může měnit, v případě potřeby zajedeme i do místních částí Žďáru,“ dodává.

Pracovníci roznášky vybírají peníze od lidí na místě za předloženou účtenku z obchodu nebo lékárny. Jak Zdeňka Štefáček Chybová upřesňuje, avizovaná hranice 300 Kč je částkou orientační, možnost nákupu mají senioři každý všední den.

Službu ve Žďáře provádí dva zaměstnanci z denního stacionáře SsM a pracovnice z Oblastní charity. Tito lidé byli po přechodném uzavření center převedeni na jinou práci a platí je zaměstnavatel. Pracovníci roznáškové služby se chrání rouškami, jednorázovými rukavicemi

a dezinfekcí.

Jak Zdeňka Štefáček Chybová po zkušenostech říká, polovina volajících požaduje nákupy základních potravin, ovoce a zeleniny, další část seniorů potřebuje vyzvednout léky a někdo zase zjišťuje možnost rozvozu hotového jídla.

Na otázku, jak vyzvedávání léků na e-recepty funguje – a komu je lékaři posílají na mobil, vedoucí roznášky vysvětluje: „E-recepty nám přeposílají senioři nebo je pošle přímo lékař. Přeposílání e-receptů probíhá zatím bez problémů. V lékárně předložíme SMS s receptem a vydané léky doručíme. Pokud má senior vypsany papírový recept, musíme si pro něj zajet k němu domů, vyzvednout v lékárně léky a doručit.“

Zdeňka Štefáček Chybová kvituje, že žďárské lékárny vycházejí roznáškové službě vstříc a nabízejí možnost přípravy léků a vyzvednutí najednou.

Senioři se prý také často ptají na roušky a dezinfekce. „Ty se snažíme také zajistit a rozvézt,“ dodává pracovnice Sociálních služeb mės-

ta. Níže uvádíme kontakt, kam lze o roušku zavolat.

Jak pro ŽN vysvětluje David Filip, koordinátor Oblastní charity pro pomoc seniorům v době nouzového stavu, OCH zkontaktovala všechna větší města a nabídla pomoc při péči o jejich starší občany.

„Současně jsme oslovili i kněze ve farnostech a lékaře. Zdá se, že města mají péči o své seniory v tuto chvíli pokrytou. Přesto jsme nabídli možnost spolupráce,“ dodává Filip.

Jak na dotaz ŽN upřesňuje, při spolupráci charity s městem Žďárem je věková hranice seniorů, kteří mohou žádat o dovážku nákupů, nastavena na 65 let, v okolí OCH nakupuje lidem od 60 let.

Věkový limit pro pomoc seniorům s nákupem potravin a vyzvednutím léků nemá nastaven Český červený kříž. „Naše služba se týká občanů Žďáru nad Sázavou. Připraveno pomoci i několik dobrovolníků z řad studentů i členů ČČK. Senioři zatím tuto možnost nevyužili,“ informuje ŽN Irena Polednová, ředitelka OS ČČK.

Kde lze nákup objednat:

Sociální služby města

Na tel. číslo 778 486 003 se ozve **Zdeňka Štefáček Chybová**. Elektronickou objednávku pošlete na e-mail: nakup@socsluzbyzdar.cz

Oblastní charita Žďár n. S.

Na tel. číslo 777 755 658 se ozve **David Filip**. Elektronickou objednávku pošlete na e-mail: david.filip@zdar.charita.cz

Český červený kříž

Na tel. číslo 732 184 041 se ozve **Irena Polednová**. Elektronickou objednávku pošlete na e-mail: zdarnadsazavou@cervenykriz.eu

Objednávky roušek

Senioři nad 65 let, kteří nemají možnost si sami zajistit roušku, mohou v týdnu do 15.00 volat linky: 566 688 131 nebo 566 688 336, kde nahlásí své jméno, adresu a telefon. Jakmile budou zajištěny potřeby tzv. první linie, město začne roušky rozvádět seniorům. Doručeny jim budou dva kusy šitých roušek.

PROTISK
Velké Meziříčí

TISK • KNIHAŘSKÉ ZPRACOVÁNÍ • GRAFIKA

KATALOGY • KALENDÁŘE • KNIHY • VIZITKY • LETÁKY • BLOKY

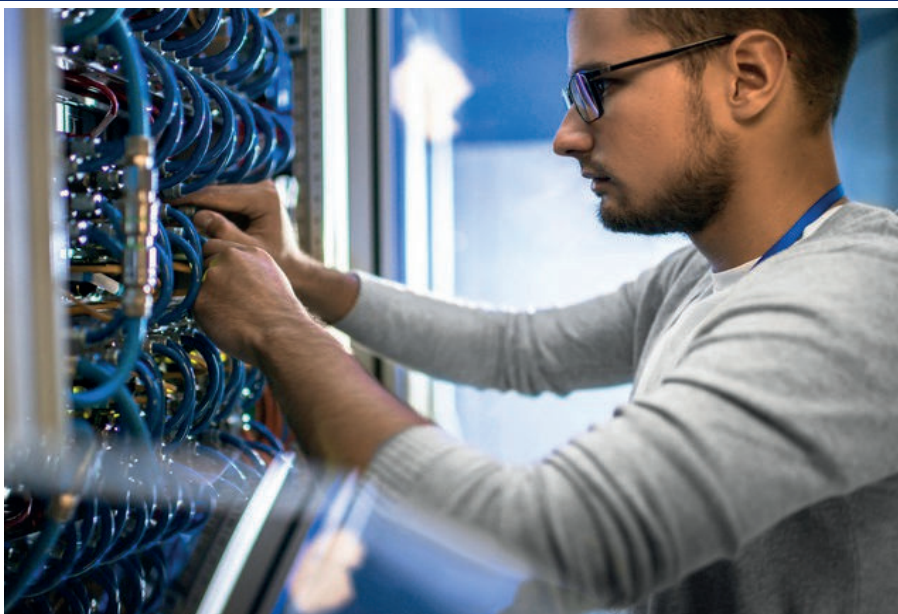
PROVOZ NEPŘERUŠEN • TISKNEME • TISKNĚTE

info@protiskprchal.cz • A. Prchal ml. 774 403 663 • A. Prchal 608 885 400 • R. Černý 775 126 199

z04-pro

Teleflex

Žďár nad Sázavou

Baví vás různorodá práce týkající se údržby budovy a moderních technologií?

Přijmeme kolegy na tyto pracovní pozice:

- Technik údržby budovy
- Vedoucí údržby budovy

Pošlete nám
životopis
a staňte se
součástí
našeho týmu.

www.prace-teleflex.cz kariera.zdar@teleflex.com

Jak město funguje v nouzovém stavu

Žďárské noviny přináší náhled na život města v nouzovém stavu pandemie COVID-19.

■ Lenka Kopčáková

Všechna kulturní zařízení města jsou uzavřena, v budovách probíhají opravy. Jsou uzavřeny školy, až na dvě diferovaná pracoviště, v nichž město zajišťuje péči o děti rodičů zaměstnaných v integrovaném záchranném systému. Je to MŠ Veselská a ZŠ Švermova 4.

Úřad funguje v omezeném režimu

Provozní doba Městského úřadu je omezena na dva dny v týdnu a zkráceny jsou úřední hodiny: po (7.30 – 10.30); st (13.00 – 16.00).

„Kdo může, pracuje z domova, u práce, kde to možné není, se naši pracovníci střídají po dnech, aby mezi nimi nepropukla nákaza,“ přibližuje tajemnice MěÚ Martina Hostomská.

Abyste se zamezilo hromadění klientů na recepci, v úřední době probíhá jejich selekce za asistence pracovníků Městské policie hned u vstupu do úřadu. Vpuštění jsou lidé jen k vyřízení neodkladné agendy.

„Úřad je vybaven vším, co je třeba v rámci předcházení nákazy. Tedy dezinfekcí po celé budově a přepážková místa jsou upravena tak, aby byl co nejvíce eliminován styk klientů s pracovníky úřadu,“ informuje tajemnice. To se týká hlavně dopravního odboru, podatelny a živnostenského úřadu. Dočasně byla zrušena i fyzická zasedání zastupitelů města. Už i březnové (19. 3.) bylo na poslední chvíli odvoláno.

Rozpočet to pocítí

Jak připouští starosta Martin Mrkos, nastalý nouzový stav bude mít zásadní dopady na rozpočet města. „Situaci průběžně vyhodnocujeme a stále se nám mění pod rukama. Ale myslíme i na to, že nás čeká zásadní rozhodnutí v odložení některých investičních akcí nebo změn strategie,“ konstatuje starosta.

Solidarita mezi Žďáráky

S ochranou obyvatelstva souvisí jeho informovanost. Na stránkách www.zdarns.cz běží informace o životě města v nouzovém stavu pandemie. Pro lidi bez internetu městský rozhlas pravidelně přináší aktuální informace a pokyny. Vysílá je i kabelová televize.

„Děkuji za fantastickou solidaritu a empatii, která nastala mezi občany města v šití roušek. Od dárců jsme také získali 130 litrů dezinfekce,“ vzkazuje starosta Martin Mrkos. Obojí je velkou pomocí pro městské organizace pracující s lidmi.

Zápisy prvňáčků elektronicky

Původní dvoudenní zápis dětí do prvních tříd, který byl ve Žďáře v plánu počátkem dubna, je zrušen na základě mimořádných opatření vlády k ochraně obyvatelstva v době pandemie onemocnění COVID-19. Zápisy budoucích prvňáčků pro školní rok 2020/2021 budou probíhat bez osobní přítomnosti dětí ve škole.

„Naše město dle pokynů MŠMT přistoupilo k opatření, že zápisy do 1. tříd se budou konat po dobu deseti dnů od

středy 15. 4. do pátku 24. 4. (8.00 – 15.00) bez přítomnosti dětí ve škole,“ uvádí místostarosta Josef Klement. Jak dodává, přihlášku lze doručit následujícími způsoby: do datové schránky školy; e-mailem s uznávaným elektronickým podpisem (nelze jen poslat prostý e-mail); poštou s podpisem; osobním podáním. Pokyny rodiče najdou na webu města a vývěskách škol.

Jarní svoz odložen

Vyvážení komunálního odpadu i biokontejnerů pokračuje v normálním režimu, byl však zastaven a odložen svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu. „Pro tento svoz zvolíme náhradní termín, až se situace částečně uklidní,“ informuje místostarostka Ludmila Řezníčková a dodává, že současně běží normální čištění i blokové čištění ulic po zimě s ručním dočišťováním chodníků a komunikací. „Vycházíme vstříc občanům a město jsme při blokovém čištění rozdělili na menší části. Den bude vždy včas oznámen, aby lidé měli možnost si přeparkovat,“ uvádí Řezníčková.

S koncem března také ustalo kácení zeleně, zvláště stromů ve špatném stavu. Dne 31. 3. skončila doba vegetačního klidu, začínají hnízdit ptáci.

Další redukce MHD

Od 28. 3. platí nové jízdní řády v MHD. Provoz linek 5 a 6 je zrušen úplně, zrušeny byly i víkendové spoje a zaměstnanecké spoje nadále jezdí.

Jak místostarostka Řezníčková vysvětluje, město ve spolupráci s dopravcem přehodnotilo situaci. Od 13. 3. MHD jezdila zdarma v prázdninovém provozu. Některé spoje však bývaly zcela prázdné.

Nové jízdní řády najdeme na adrese <http://www.mhdzdar.cz/2020/03/26/omezeni-mhd-pri-pandemii-covid/>. Cestující v MHD musí mít roušky a sedat až od třetího sedadla za řidičem, nastupuje se pouze zadními dveřmi.

Hřbitovy neuzavřou

Nouzový stav ovlivnil i pohřebnictví. Pohřby probíhají s omezeným počtem do sta lidí (včetně personálu a hudy). Byť radnice původně uvažovala o omezení provozu městských pohřebišť a jejich uzavření během Velikonoc v obavě ze shromažďování většího množství lidí, krizový štáb města nakonec v pátek 27. 3. rozhodl, že hřbitovy neuzavře. „Nechceme lidem během svátků znemožnit návštěvu jejich zesnulých. Ale je třeba mít na paměti riziko,“ informuje místostarostka.

Hasiči jsou na pandemii proškoleni

Zásahová jednotka Sboru dobrovolných hasičů ve Žďáře n. S. je jako součást IZS v přímém spojení s vedoucím krizového řízení města. Situaci v šíření viru COVID 19 monitoruje ve spolupráci s KHS Kraje Vysočina.

„Jednotka města je připravena plnit úkoly, které vyplývají z požadavků bezpečnostní rady města, popř. Krajského operačního a informačního střediska HZS Kraje Vysočina,“ říká David Partl, velitel žďárské jednotky SDH.

Členové byli proškoleni pro zásah s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci ve zdravotnickém zařízení a ostatních prostorách. Jednotka města i další dobrovolní hasiči jsou připraveni pomáhat.

Strážníci shánějí respirátory

Kolem zajišťování ochranných prostředků se činí Městská policie.

„Sháníme roušky pro nás, úřad i ostatní organizace. Zejména přes kolegy z Moravy se nám podařilo obstarat kontakty na výrobce roušek. Těchto se nám dosud podařilo sehnat přes 700, z našich prostředků jsme rouškami vybavili i místní osoby bez domova,“ uvádí vedoucí MP Martin Kunc.

Oříškem je prý nyní sehnat respirátory tří FFP 2. Městská policie již měla objednávky, ale výrobci doposud upřednostňovali stát. „Po domluvě podal kolega z Městské policie Jihlava na Krajský úřad požadavek, aby městská policie v kraji obdržela respira-

tory v rámci krizového stavu,“ očekává vedoucí Kunc.

Současně má každý žďárský strážník k dispozici dva respirátory, brýle, roušky a dezinfekci. Ale to je pro službu mezi lidmi málo. Ideální by bylo získání více kusů respirátorů pro každého, aby tyto mohly být pravidelně obměňovány.

„Ve službě nosí naši strážníci i asistenti prevence kriminality při sobě i rezervní roušky. Že by ji někdo z občanů neměl na obličej, se stává již minimálně. Ale pokud to zjistíme, zajistíme nápravu a případně mu z našich prostředků roušku poskytneme, aby si ji ihned nasadil,“ uvádí Martin Kunc. **-lko-**

Ve Žďáře tisknou ochranné štíty

Výrobu ochranných štítů z fólie, vhodných zejména pro zdravotníky, rozjeli dobrovolníci na 3D tiskárnách pod vedením učitele žďárského gymnázia Václava Černíka.

Mezi dobrovolníky jsou především skauti a členové organizace Duha Alternativní zóna. V mládežnickém centru v bývalé vodárně na Farčatech se soustřeďují výtisky z tiskáren od více jak 20 „tiskárů“.

Zde se vytváří sady pro lékaře a zdravotníky, které obsahují 3D výtisk čelenky, gumíčku a plastovou fólii. Jedna sada vyjde zhruba na 25 Kč. Zatím probíhá distribuce zdarma. Vše ale bude záležet na dostupnosti materiálů.

Jak pro ŽN uvádí místostarosta Josef Klement, aktuálně je v chodu asi 25 tiskáren. Doposud se vytisklo více jak 800 kusů a bylo již distribuováno více jak 700 sad ochranných štítů.

„Tato čísla každým okamžikem rostou. Mezi podporovateli a dodavateli materiálů se přihlásilo i několik firem. Město Žďár se rovněž snaží podpořit výrobu ochranných štítů. Přiznám se, že v této nelehké situaci je tato solidarita, vedle produkce potřebného ochranného štítu, i motorem pro další dny. Moc za ni všem, kdo se na ní podílí, děkuji!“ velmi oceňuje tuto iniciativu místostarosta Klement. Žďárský příklad je impulsem pro další iniciativy v Kraji Vysočina. **-lko-**

Sestry a pečovatelky jsou denně v terénu

Bez omezení fungují i ve stavu nouze kvůli pandemii koronaviru služby Oblastní charity (OCH) na Žďársku jako je domácí zdravotní péče, domácí hospicová péče, osobní asistence, charitní pečovatelská služba a charitní záchranná síť.

Služby probíhají ve zvýšeném hygienickém režimu. Snahou OCH je maximálně ochránit klienty i své sestry a pracovníky, kteří zajišťují nezbytné služby a podporu všem potřebným.

„Oblastní charita Žďár n. S. vytvořila pracovní

tým, který reaguje na aktuální dění ohledně šíření epidemie, mapuje personální zajištění služeb, zavádí preventivní opatření a je v úzkém kontaktu s krizovým týmem Diecézní charity Brno,“ informuje ředitelka OCH Jana Zelená.

Charita oslovila veřejnost s prosbou o šití roušek pro terénní pracovníky služeb. A reakce veřejnosti byla úžasná. Lidé do charity dodávají plátno nebo posílají hotové roušky. Ty využívají hlavně všeobecné sestry, pečovatelky a osobní asistenti,

jejichž služba v domácnostech klientů je nutná.

V některých charitních zařízeních, kde jsou šicí dílny, si pracovníci vyrábí roušky sami. Zapojují se i lidé z dobrovolnického centra Kambala. „Ve chvíli, kdy pokryjeme naši poptávku, nabídneme roušky nemocnicím a jiným službám, které pomáhají lidem,“ ujišťuje Martina Horníčková, pověřená logistikou roušek. Případní dárci a dobrovolníci se mohou ozvat na: 731 626 116; e-mail: martina.hornickova@zdar.charita.cz. **-lko-**

Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko
Vodárenská 2, 591 01 Žďár nad Sázavou

Žďár nad Sázavou – rekonstrukce vodovodu a kanalizace na sídlišti 7, 3. – 5. etapa

Vážení spoluobčané, zahajujeme akci rekonstrukce vodovodu a opravy kanalizace ul. Pelikánova, dále Makovského, Špálova a Štursova.

Začátkem března proběhlo čištění kanalizace a kamerový monitoring, který má za úkol potvrdit rozsah bodových oprav, případně zařadit opravy nové.

Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko (dále jen SVK) na návrh Vodárenské akciové společnosti (dále jen VAS) přistoupil k variantě vymístění vodovodního řádu ze soukromých pozemků na veřejné, s tím souvisí připojení vodovodních přípojek. Žádáme o součinnost majitele nemovitostí, protože budeme zasahovat i do jejich soukromých majetků. Veškeré tyto práce a práce s tím související jsou hrazeny z rozpočtu SVK Žďársko.

Hlavním dodavatelem stav-

by je společnost „Sdružení COLAS CZ a GREMIS – sídliště Vodojem“ zastoupená hlavním stavbyvedoucím pro Rekonstrukci ulic ZR7 Žďár nad Sázavou, I., III. A IV. Etapa – p. Lubošem Bulíčkem (COLAS CZ, a.s.), tel.: 733 780 376 a pro Rekonstrukci vodovodu a kanalizace – pí. Michaelou Královou (GREMIS, s.r.o.), tel.: 604 226 230. Technický dozor provádí VAS a.s., zastoupená Ing. Jiřím Šemrincem, tel.: 724 151 943 a za SVK Žďársko Ing. Petrem Bláhou, tel.: 777 615 215.

V jednotlivých ulicích dojde ke kompletní výměně vodovodních potrubí a k bodovým opravám kanalizace.

Předpokládané termíny zahájení stavebních prací této etapy jsou následující – ul. Pelikánova – 23.3.2020, ul. Makovského – 4.5.2020, ul. Špálova – 1.6.2020 a ul. Štur-

sova – 1.8.2020

Postup prací:

1. Frézování komunikací
2. Vytyčení stávajících sítí a trasy rekonstruovaného vodovodu
3. Rekonstrukce vodovodu, bodové opravy kanalizace
4. Připojení vodovodních přípojek
5. Opravy povrchů na soukromých pozemcích po připojení přípojek

Pracovní doba – Po – Pá 7:00 – 16:00 (max. do 17:00)

Po dobu velikonočních svátků bude stavba pozastavena.

Zásobování vodou bude řešeno stávajícím vodovodem, který bude v provozu do okamžiku připojování přípojek na nově budovaný řád. Poté budou naplánovány odstávky vody za účelem připojení, vždy v rozsahu několika hodin. K přerušení dodávek vody dojde pouze v okamžiku připoje-

ní přípojek. Termín připojení přípojek bude v dostatečném časovém předstihu občanům oznámen (rozhlas, letáky ve schránce, apod.).

Stavba je součástí celkového záměru města a celkové uzavírky, skládky a parkování řeší dodavatel ve spolupráci se zástupci města Žďáru nad Sázavou. Rovněž tak zajištění přístupu IZS, vývozu popelnic a případně dalších záležitostí.

Informace a situační výkresy jsou k dispozici na webu SVK Žďársko v sekci dokumenty (www.svkzdarsko.cz/dokumenty).

Omlouváme se občanům za stížené podmínky jejich života po dobu výstavby. V případě nejasností či problémů se obračejte na příslušné kontakty.

Děkuji za pochopení Ing. Dagmar Zvěřinová, předsedkyně předsednictva SVK Žďársko

Pitnou vodu se nemusíme bát pít i nadále

Nemůžeme se nakazit koronavirem z pitné vody? Můžeme pít pitnou vodu bez obav. Vzhledem k tomu, že tyto dotazy našich odběratelů se stále více vyskytují, dovolujeme si pro vyjasnění situace zveřejnit stanovisko Národního referenčního centra (NRC) pro pitnou vodu k otázce přenosu nového koronaviru (SARS-CoV-2) pitnou vodou.

Dle tohoto stanoviska jsou rezervoárem této infekce, která napadá horní a dolní cesty dýchací, nemocní lidé, kteří virus vylučují při kašlání, smrkání, kýchání. Nemoc se tedy šíří jednak kapénkovou nákazou (aerosolem v okolí nemocného), jednak osobním kontaktem s nemocným

či povrchy, kterých se nemocný dotýkal. Ukazuje se, že infekční nemocný může vylučovat virus dříve, než se u něho objeví příznaky nemoci. I když je pravděpodobné, že se virové částice mohou objevit i v moči a ve stolici, zatím nevíme, jak masově a zda to může být významná cesta vylučování.

Je tedy nepravděpodobné, že by se nový koronavirus dostával do zdrojů surové vody (to platí celosvětově, ale v České republice, kde je polovina zdrojů podzemních a většinu povrchových zdrojů představují chráněné vodárenské nádrže na horních tocích řek, to platí dvojnásob). I kdyby se však do surové povrchové vody tento virus dostal,

bude spolehlivě odstraněn a inaktivován stávající úpravou povrchové vody, která vždy obsahuje minimálně stupně koagulace, filtrace a dezinfekce. Ze zkušeností s virem ptačí chřipky či SARS víme, že tyto respirační viry jsou velmi citlivé k dezinfekci (chlorem i UV zářením) a podobně se bude chovat i nový koronavirus. Standardní dezinfekce pitné vody, zaměřená na inaktivaci fekálních patogenů, bude tedy spolehlivě usmrcovat i koronavirus. Pitná voda z veřejného zásobování či studny nebyla u žádné z těchto epidemií zjištěna jako relevantní cesta přenosu infekce, stejně tak není ani nyní podezřívána z přenosu nového koronaviru.

Pro vodárenské společnos-

ti proto platí, že nemusí nic měnit na své běžné praxi, nemusí nijak zvyšovat dávky dezinfekčního přípravku či nově zavádět dezinfekci tam, kde se u chráněných podzemních vod nepoužívá.

Jediné, co je v tuto dobu nevhodné, je vodit případné exkurze na úpravny vody a do vodojemů tam, kde se vyskytuje otevřená hladina upravené vody. Tyto exkurze již byli ze strany provozovatele, tedy VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., zrušeny.

Zpracovala:
Mgr. Iva Librová, MBA
Vedoucí marketingu a
komunikace VODÁRENSKÉ
AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI,
a.s.

Ředitelka městské polikliniky: Chceme zajistit alespoň minimální provoz

Česká republika čelí světové pandemii nového typu koronaviru s označením COVID-19. Žďárským lékařům v době tisku ŽN chyběl dostatek respirátorů a dezinfekcí.

■ Lenka Kopčáková

Dle nastavených pravidel mají nemocní s příznaky kontaktovat lékaře z domu. Přesto se běžní pacienti obávají, zda se nemohou novým virem nakazit přímo v čekárně.

O žďárské situaci hovoříme s Ilonou Komínkovou, ředitelkou městské příspěvkové organizace Poliklinika. Podle ní je za současné situace riziko nakažení zřejmě vyšší v nákupním centru, jak na poliklinice. Více v rozhovoru.

Jaká nařízení poliklinika prioritně nastavila?

Za současného stavu, kdy byl zaveden na poliklinice omezený provoz, je riziko nákazy v čekárně minimální. Nedoporučujeme na polikliniku chodit. Pokud máte akutní potíže, volejte nejprve svého ošetřujícího lékaře a poraďte se s ním telefonicky, zda je osobní návštěva nutná či nikoliv.

Preventivní a pracovní prohlídky se nyní neprovádějí. Stejně tak jako v čekárně, se můžete nakazit i v nákupním centru. Zde je za současné situace riziko nakažení zřejmě vyšší.

Je totiž pouze na svědomí každého občana, který se pohyboval v rizikové oblasti, zda bude postupovat dle pokynů Ministerstva zdravotnictví ČR (MZ). I když za neuposlechnutí hrozí vysoké sankce, může se stát, že se takový člověk bude naprosto volně pohybovat. Proto je důležité nevyhle-

ILONA KOMÍNKOVÁ, ředitelka polikliniky ve Žďáře n. S. Foto: archiv

dávat místa, kde se shromažďuje více lidí.

Jaká preventivní opatření zavedla poliklinika s ohledem na první žďárský případ koronaviru z počátku března?

V souvislosti se žďárským případem koronaviru jsme nenařídili zvláštní preventivní opatření. Měli jsme je zavedena ještě dříve, než se koronavirus ve Žďáru objevil. Pravidelně dezinfikujeme společné prostory.

Většina ordinací je soukromých lékařů, a ti si zajišťují opatření ve své režii a dle svého uvážení. Striktně dodržujeme veškeré pokyny MZ a Státního zdravotního ústavu.

Jak po avizovaných státních dodávkách respirátorů vypadá situace ve zdejších ordinacích? (Pozn.

redakce: Mapujeme situaci k 24. 3.)

I přes zahájené dodávky je respirátorů stále nedostatek. Dodávky chodí po pár kusech. Do dnešního dne jsme obdrželi 40 respirátorů.

Lékařský a zdravotní personál používá hlavně roušky. Respirátory je na omezenou dobu vybavena naše LPS, rentgen a laboratoř.

Žďárští praktičtí lékaři jsou většinou v předdýchodovém a důchodovém věku, a tak i sami spadají do rizikové skupiny občanů náchylných k nákaze...

Praktičtí lékaři se snaží chránit alespoň tím, že odkazují pacienty nejprve na telefonickou konzultaci. Poté zváží, zda je nutná návštěva v ordinaci či nikoliv.

Ordinacím v Česku začínají docházet ochranné rukavice a dezinfekce. Máte od zdejších lékařů informace o situaci - a činí městská poliklinika v tomto nějaké kroky?

Prozatím je nedostatek všeho. Poliklinika má dlouhodobě objednáno u svých dodavatelů, ale ti nemají dostatek zásob. Podařilo se nám zajistit menší dodávku rukavic, malou část dezinfekce nám zajistil městský úřad. Lékaři jsou na tom podobně. Zásoby jsou jen na pár dní dopředu.

Takový stav je nyní v době tisku ŽN...

Ano, očekáváme, že se situace s dodávkami respirátorů a dezinfekcí zlepší a poliklinika bude lépe zásobovaná.

Spolupracuje poliklinika s krajským epidemiologem?

Poliklinika spolupracuje s vedoucím

epidemiologického oddělení územního pracoviště Hygienické stanice ve Žďáru n. S.

Objeví se na poliklinice stojany na dezinfekci rukou a přijali jste opatření na zvýšenou hygienu toalet i samotných čekáren?

Stojany na dezinfekci rukou jsou v prostorách polikliniky umístěny u všech vstupů. Nemáme však prozatím dostatek dezinfekčních prostředků, abychom byli schopni stojany neustále doplňovat. Musíme zajistit především dezinfekci toalet a ostatních společných prostor, kde se spotřebovávají prostředky zvýšila.

Bohužel, jsou mezi námi i spoluobčané, kteří se nezdráhají si něco ze zásob pro všechny odnést domů.

V nejvyšším patře polikliniky je centrum pro rodiny a seniory. Zůstalo po uzavření škol a kulturních zařízení v provozu?

Provoz je omezen. Funguje pouze senior point, a to formou telefonických kontaktů, dále na e-mailové adrese a na sociálních sítích pro veškeré dotazy seniorů.

Jste členem krizového týmu na radnici?

Ke vzniklé situaci probíhají pravidelná jednání, některých se účastním.

Můžete naznačit scénář, kdyby došlo k násobení případů onemocnění COVID-19?

V případě násobení případů v regionu budeme postupovat v souladu s doporučeními hygienické stanice. Provoz polikliniky se budeme snažit alespoň v minimální míře zajistit.

Šijí roušky pro první linii

Ty chraň mě, já chráním tebe! To je motto, které nyní vládne Česku. Originálních roušek je zatím nedostatek, ale šikovní Žďáráci se okamžitě pustili do díla. Roušky šijí podomácku a pomáhají tak lidem v „první linii“, tedy zdravotníkům a sociálním pracovníkům.

Těm se zatím v době pandemie koronaviru nedostává respirátorů, ale i obyčejných zdravotnických roušek.

Už od 17. března stojí u vchodu do žďárského městského úřadu každý všední den, v době od 7 do 15 hodin dvě bedny. Do jedné mohou dobrovolníci vkládat vhodné látky na výrobu roušek, a do druhé bedny vkládají roušky již ušité. Látky si mohou dobrovolníci brát a doma šít roušky. „Hotové roušky vyvařte, vyžehlete, vložte do uzavřeného igelitového sáčku a uložte do krabice pro ušité roušky. Takto vyrobené roušky bude město distribuovat mezi zdravotníky, pracovníky sociálních služeb a další lidi v první linii,“ hlásí éterem městský rozhlas.

Městský úřad organizuje šití roušek pro potřebné občany především z pečovatelského domu, polikliniky a sociálních služeb města.

Pracovníci Petr Sedlák (mob. 734 794 557) a Jan Prokop (773 794 139) se obrací na dárce, kteří mohou věnovat jakoukoliv bavlněnou látku, trika, prostěradla, nebo na ty, kteří dokáží roušky

ušít, aby se přihlásili na jejich telefonní čísla.

„Pro materiál si dojedeme, rozvezeme švadlenám a pro ušité roušky si opět přijedeme. Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří takto pomohou v nastalé a složité situaci. Musíme teď táhnout za jeden provaz, abychom to společně zvládli,“ vzkazují spoluobčanům.

Do šití roušek se pustila i místostarostka Ludmila Řezníčková, která už jich ušila přes tři stovky. -lko-

Krizová linka Vysočiny

Obyvatelům Vysočiny je k dispozici krizová telefonní linka COVID-19, kterou zřídil Kraj Vysočina.

Na čísle 564 602 602 odpovídají proškolení operátoři na dotazy týkající se dopadu současného stavu na běžné životní situace. Linka funguje ve všední dny, a to mezi 8. až 22. hodinou.

Lidé se nejčastěji ptají na pravidla osobní ochrany a karantény, postupy řešení odběrů a mají pracovníprávní dotazy. Linka je nejvíce frekventovaná mezi 19. a 20. hodinou. -red-

Zubní pohotovost: ve všední dny v Habrech, o víkendu v Jihlavě

V pracovních dnech zajišťuje zubní pohotovost až do odvolání pracoviště DekaDent s.r.o. na adrese Sázavská 427, 582 81 Habry. To je jedinou centrální stomatologickou LPS v Kraji Vysočina. Registrované pacienty s negativním anamnestickým dotazníkem akutně ošetří registrující lékař.

Usnesly se tak Oblastní stomatologické komory (OSK) Jihlava, H. Brod, Pelhřimov, Třebíč a Žďár n. S. ve spolupráci s Krajským úřadem Kraje Vysočina.

Centrální ordinace stomatologické LPS DekaDent s.r.o., Sázavská 427 Habry. Ordinace je určena:

- akutní pacienti bez registrujícího stomatologa
- akutní pacienti v karanténě
- akutní pacienti s pozitivním anamnestickým dotazníkem
- akutní pacienti s projevy respiračního onemocnění
- akutní pacienti COVID-19 pozitivní.

Kontakt:

MDDr. Tomáš Chládek a MDDr. Ondřej Havlíček, telefon: 777 730 557.

Důležité je nejezdit na pohotovost bez předchozí telefonické domluvy. Ideální je zaslat SMS, protože telefon lékař nemusí vždy stihnout vzít.

Provozní doba: 8 – 14 hodin; v případě přetížení nastoupí druhá směna 14 – 18 hod. nebo dle potřeby.

Pozor: Nevstupujte do budovy ani do čekárny! Vyhledejte přízemní okno s označením LSP, zaklepejte a budete informováni o dalším postupu.

Město Habry se nachází v severozápadním okraji Havlíčkovobrodské. Vzdálenost od Žďáru n. S. autem je 51 km, přes Havlíčkův Brod, pak po silnici I/38 směrem na Golčův Jeníkov a Cástlav.

Víkendová pohotovost se slouží od 5. dubna o sobotách a nedělích od 8 do 12 hod (až do odvolání) v jedné centrální ordinaci, a to ve Stomatologickém centru ArtDent na Vrchlického ulici 50 v Jihlavě. Předem je nutné se tel. domluvit na 567331666, a to od 7.30 hod. daného dne.

Více na www.artdent.eu.

-lko-

**BEZPEČNOSTNÍ
BALÍČEK**

POJIŠTĚNÍ BRÝLÍ PROTI ROZBITÍ ZDARMA*

VÍCE INFORMACÍ NA WWW.OPTIKLATAL.CZ

**OPTIK
LÁLAL**

budova polikliniky
Studentská 4
Žďár nad Sázavou

tel.: +420 566 690 271
e-mail: info@optiklatal.cz

WWW.OPTIKLATAL.CZ

Kdo předepíše speciální léky

Častý dotaz na naši největší zdravotní pojišťovnu zní:

Může mi nyní, v době epidemie COVID-19, předepsat praktický lékař i ty léky, které mi jinak smí předepisovat pouze specialista?

Z odpovědi mluvčího pojišťovny Vlastimila Sršně vyplývá, že nikoli. „Kdyby byl léčivý přípravek s indikačním a preskripčním omezením předepsán lékařem mimo vymezené odbornosti, resp. mimo indikace stanovené Státním ústavem pro kontrolu léčiv (SÚKL), nebude zdravotní pojišťovnou uhrazen,“ upozorňuje. I v době epidemie COVID-19 by se jednalo o porušení platných právních předpisů a smlouvy se zdravotní pojišťovnou na straně lékaře.

Kvůli nouzovému stavu v zemi bylo ambulantním specialistům, praktickým lékařům i pediatrům umožněno poskytovat zdravotní služby i distanční formou, bez potřeby fyzického kontaktu s pacientem (např. přes telefon) a vybavení pacientů léčivými přípravky je zajištěno.

Preskripce a úhrada léčivých přípravků se však dle vysvětlení Vlastimila Sršně i nyní řídí standardními postupy jako v běžných situacích. Platí tedy i úhradová kritéria stanovená (SÚKL).

To znamená, že dané přípravky jsou hrazeny pojišťovnou jen pro přesně vymezené onemocnění a předepsat je mohou jen odborní lékaři. Pak je léčivý přípravek zdravotní pojišťovnou uhrazen dle SÚKL.

-lko-

Mateřská škola Žďár nad Sázavou
Vás srdečně zve na

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

21. a 22. 4. 2020, 8 – 11 hod.
ve všech mateřských školách ve Žďáře nad Sázavou

ZÁPIS DĚTÍ

www.msZdar.cz

KDE:
Ředitelství
MŠ Okružní 729/73
(vchod BESIP)
Žďár nad Sázavou 3

KDY A V KOLIK:
4. 5. 2020
8 – 16 hod.
5. 5. 2020
12 – 16 hod.

**PŘÍSPĚVKOVÁ
ORGANIZACE
MĚSTA**

PAS NATURA

volná pracovní pozice

Strojník pásového rypadla CAT

Jsmo tradiční česká firma v oblasti realizace vodohospodářských staveb, zejména rybníků, retenčních nádrží, poldrů, atd. Hledáme do svého týmu správné chlapy na pozici Strojníka pásového rypadla CAT

Nabízíme Ti:

- Měsíční příjem 30 000Kč až 60 000Kč
- Služební automobil
- Přátelskou a férovou atmosféru
- Zajímavé pracovní prostředí, většinou v přírodě

Očekáváme od Tebe:

- Průkaz strojníka a praxi minimálně 3 roky
- Řidičský průkaz skupiny B (C+E výhodou)
- Časovou flexibilitu, samostatnost a spolehlivost
- Ochotu pracovat i mimo bydliště

Zaujala Tě tato práce? Tak se nám prosím ozvi!

Dispečink: Ing. Viktor Svítal – 723 651 626
svital@pasnatura.cz

PAS Natura s.r.o., Malý Pěčín 28
380 01 Dačice

www.pasnatura.cz

j04-13D

VRTANÉ STUDNY

Tomáš Pecka

Tel.: 777 624 862, Jungmannova 595, 588 13 Polná
e-mail: studny.pecka@email.cz, www.vrtanestudnypecka.cz

NA PRAMENY SPODNÍ VODY
GARANTOVANÉ MNOŽSTVÍ min. 2000 l/24 h.
V CENĚ OD 850 Kč za 1m JE ZAHRNUTO:

- vyhledání pramene • vyvrtání
- vypažení PVC-u (atest na pitnou vodu)
- čerpací zkouška • poradenský servis

NA POŽÁDÁNÍ DODÁME:

- kompletní rozvod vody až do domu

**ODVEDENÍ DÍLA "od A až do Z"
ŽÁDNÉ PLATBY PŘEDEM**

j04-11D

KOUPÍM

Vše vojenské a policejní z období socialismu, I. republiky, I. a II. světové války. Např.: odznaky, vyznamenání, šavle, bodáky, opasky, celt, mapy, fotografie. Uniformy zejména generálské, pohraniční stráž, výsadkářské a jiné i nekompletní.

Odznaky vojenské, sportovní, podnikové a veškeré řády a vyznamenání

tel.: 777 601 120

j04-9

Technické služby města opět fungují

Do Žďáru se vrací Technické služby města (TSM). Přelomovou smlouvu o zřízení divize TSM, v nyní již městské distribuční společnosti SAT, uzavřeli v březnu starosta Žďáru Martin Mrkos (Žďár – Živé město) a ředitel společnosti Petr Scheib.

■ Lenka Kopčáková

Připomínáme, že město se stalo vlastníkem SATu po dokoupení zbývajících akcií společnosti od okolních měst. Distribuční společnost dodává teplo a po optickém kabelu televizní signál a internet hlavně do Žďáru, provozuje i vlastní regionální kanál Televize Vysočina.

Od podpisu smlouvy začíná celá jedna divize SATu fungovat jako Technické služby města. „Bude to jistě evoluce na další roky,“ očekává starosta. Začít provozovat TSM na tzv. zelené louce bude podle něho velmi náročné, a tak smlouvě předcházela řada měsíců usilovné práce. Žďár se tak vrací ke stavu z 90. let a částečně napravuje dopady privatizace služeb.

TSM ještě letos převezmou zimní a letní údržbu komunikací mimo sečení (stříhání keřů, stromů, výsadbu). Od roku 2021 SAT postupně převezme i sečení travnatých ploch, správu veřejného osvětlení, technickou správu budov mē-

ta, správu dětských hřišť a mobiliáře města.

„Od zavedení nové divize TSM si slibujeme lepší management zakázek služeb. Např. při zimní údržbě města. Na Sattu bude existovat dispečerská služba šéfa technických služeb, který bude operativně zajišťovat výkon jejich servisu,“ očekává starosta Mrkos.

Jak dodává, město se chce zároveň posunout kvalitativně a vyšší důraz bude kladen na kontrolu a řízení zakázek. Již vzniká Plán péče o zeleň, který doposud fungoval omezeně. Dle smlouvy partnerů nedojde k navýšení rozpočtu města.

Jak připomíná místostarostka Ludmila Řezníčková (Ano 2011) mající údržbu města ve své gesci, tímto krokem se naplňuje programové prohlášení rady města, která si dala prioritní úkol obnovit TSM. „SAT bude pracovat i s dokumentem Pasport zeleně, na který bude navazovat Plán péče,“ uvádí.

Jak Řezníčková připomíná, současně se ve Žďáře ještě činí obě firmy, které jsou ve výpovědi. Jedna bude pracovat do 31. 5. a druhá do 30. 6. „Pak již nebudeme vyhlašovat výběrové řízení na dodavatele. To, co dříve prováděly externí firmy, budou nyní provádět naše TSM. Od 1. 6. nastoupí na údržbu zeleně a od 1. 7. na údržbu komunikací,“ plánuje místostarostka.

Ředitel SATu Petr Scheib chce městu přinést kvalitu a perfektně

fungující služby, byť budou začátky velmi náročné. Veškeré další plány v oblasti TSM financuje společnost. „Budeme i nadále spolupracovat se subdodavateli a část prací chceme vykonávat vlastními silami. To samé bude platit i v oblasti veřejného osvětlení,“ říká.

Využívat chce moderní technologie z praktických informačních systémů. Např. díky software E-dispečink získá přehled nejen o pozici techniky, ale i jednotlivých zaměstnanců. „Chceme také pracovat s jednotlivými vrstvami map, např. travnatých ploch, dřevin, chodníků či místních komunikací. Vše je detailně zpracováno,“ popisuje Scheib.

Jak pro představu říká, oblast TSM bude mít na starost kolega, bývalý voják s důrazem na přesnost a pořádek. Péči o zeleň si vzal na starost zahradník, který se profesi věnoval 25 let v Rakousku. Už nyní se oba rozhlíží po Žďáře a chystají si plány.

„Tento rok chceme přijmout do deseti lidí v dělnických profesích a navázat spolupráci s živnostníky, kteří mají využitelnou komunální techniku,“ uvádí ředitel.

Zaměstnanci budou muset zvládat sekání trávy i zimní prohrnování

chodníků. Potřeba budou i profese elektrikář a zámečnick. TSM mají na starosti i obce spadající pod Žďár. Právě tam chce SAT využít místní živnostníky s technikou.

Jak ředitel Scheib říká, pro začátek bude třeba nakoupit drobnější techniku jako sekačky, křovinořezy a motorové pily. Ale také auto s valníkem, malotraktory a užitková auta využitelná na posyp i vyhrnování zimních komunikací.

Žďárští jezdí na zkušenu do měst, kde TSM fungují dobře.

„Příkladem pro nás je Jeseník. Coby lázeňské město klade velký důraz na kvalitu údržby veřejného prostoru. Jeseník je pro nás v řadě věcí dobrou inspirací. Zajímají nás ale i zkušenosti Jihlavy a Velkého Meziříčí,“ uvádí starosta Mrkos.

Žďárská společnost se stala členem Sdružení veřejně prospěšných služeb, kde si zástupci technických služeb předávají mnohé dobré zkušenosti. „Sdružení pořádá i profesní přednášky. Ta nejbližší má být o veřejném osvětlení. I v tomto směru se chceme začít vzdělávat a připravovat,“ uzavírá ředitel Petr Scheib. Pro komunikaci s občany slibuje facebookový profil a webové stránky TSM.

Neriskujte požár, hasiče zaměstnává COVID-19

Hasičský záchranný sbor Kraje Vysočina se obrací s prosbou na majitele lesů a pracovníky v lesích, aby nyní, pokud možno, omezili pálení kletu. Vitr může velmi lehce rozfoukat i zdánlivě dobře uhašená ohniště a hasiči pak musí vyjíždět k opakovaným požárům v přírodním prostředí.

„V tuto chvíli potřebujeme veškeré naše síly a prostředky soustředit ke zvládnutí mimořádných úkolů a opatření souvisejících se zabráněním šíření nákazy koronaviru,“ poukazuje kpt. Petra Musilová, tisková mluvčí HZS Kraje Vysočina.

-red-

Balíčky pro lidi bez domova

Aktuální otázka ŽN pro starostu města Žďáru n. S. zní:

Jak je ve Žďáru postaráno o lidi bez domova, aby nebyli zdrojem šíření nákazy a sami se mohli chránit? Dle zprávy Městské policie (MP) je jich tu kolem dvaceti.

Starosta Martin Mrkos odpovídá:

„Strážníci MP navštívili všechna místa, kde se vyskytují osoby bez domova (kromě klientů azylového domu) a vybavili je dvěma kusy jednorázových roušek a upozornili na nutnost roušky využívat.“

Oblastní charita připravila zdravotní balíčky pro osoby bez domova, v nichž jsou i obličejové bavlněné

roušky a desinfekce. Roznos běží od 26. 3. v součinnosti s MP a MěÚ.

Pokud strážníci MP potkají při výkonu služby osobu bez ochrany obličeje, poskytnou jí na místě jednorázovou ochranou roušku ze svých zásob. S osobami bez přístřeší stále intenzivně pracuje terénní pracovník Spektra v rámci projektu K 3D.“

-lko-

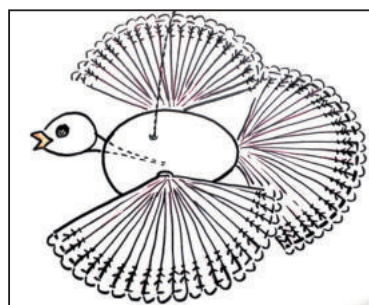
Letos prožijeme úplně jiné Velikonoce

Letošní Velikonoce budou úplně jiné, než pamatují generace zpět. Křesťanům chybí zažitý řád svátečních dní v úzkém kontaktu se svou farností. Vždyť Velikonoce jsou nejhlavnějším křesťanským svátkem.

Rodiče usilovně přemýšlí, jak v omezených podmínkách ratolesť zorganizovat veselé Velikonoce, které letos nebudou vrcholit tradiční občůzkou chlapců s mrskačkami.

Kdo má zahradu nebo možnost vyrazit s dětmi do lesa, může se inspirovat západním zvykem v hledání pomlázky, již ukryl velikonoční zajíček. Dobrodružné hledání pokladů děti milují, zvláště, když mohou cestou luštit a plnit přiměřené náročné úkoly. I domácí varianta typu „zima a přilhořívá“ je bude bavit.

Rozhodně si doma upečeme velikonočního beránka, nazdobíme kraslice nebo děti zaměstnejme vykrašováním a zdobením velikonočních

NÁKRES ptáčka z výdumky, který může nad kuchyňským stolem hlídat naše rodinné štěstí. **Zdroj: archiv ŽN**

perníčků.

Z toho, že je rodina úzce pospolu, udělejme přednost. Můžeme se společně začíst do starých pohádkových knih, které si my, rodiče schováváme coby památku na dětství. Počítačová generace také může zaperlit při rodinném klání ve stolních hrách.

Ptáček pro štěstí

O Velikonocích si můžeme vyrobit ptáčka pro štěstí k zavěšení nad stůl. I to je lidový zvyk. Do výdumky (vyfouklého vejce) opatrně špičatým nožičkem protukáme i boční otvory na křídélka a jeden menší otvor na pomyslném hřbetě ptáčka. Takže máme pět otvorů.

Křídla a ocas vyrobíme nejlépe z hedvábného nebo nějakého slabšího papíru. Papír A4 rozstříháme podél na úzké poloviny. Potřebujeme tři (na křídla a ocásek). Děti mohou papírky pastelkami z jedné strany podélně ozdobit barevnými proužky a z druhé třeba puntíky, kroužky, srdíčky či kvítky. Pak z kratší strany poskládáme drobně jako harmoniku. Jeden konec zastříháme do obloučku a hrany skládů můžeme ozdobit několika proužky.

Hlavičku ptáčka vyrobíme ze čtvrtky, zužující se do slabého krčku, kterým obepíme kousek špejle (tu po zaschnutí vsuneme do výdumky). Nakreslíme nebo nalepíme zobáček a očička.

Nezdobený konec vějířku zmáčkneme tak, aby šla křídélka a ocásek co nejlépe zasunout do otvorů ve vajíčku. Když stlačené konce papíru lehce potřeme školním lepidlem, půjde to lépe.

Na kousek špejle (asi 2 cm) navážeme slabý provázek a provlékneme do hřbetního otvoru, pak špejli uvnitř skořápky zajistíme napříč a otvor kolem provázku zakápneme voskem. Provázek na druhém konci opatříme očkem na uchycení. Nad kuchyňským stolem nám ptáček „štěstí“ může dělat radost dlouhé roky.

Poslete nám foto vašeho výrobku a my jej zveřejníme. **-lko-**

Evropská královna zatopeného údolí

Vůbec poprvé v desetileté historii ankety Evropský strom roku zamířil prestižní titul do České republiky.

Chudobínská borovice z ostrohu Vířské přehrady na Žďársku se titulem může pyšnit od letošního března.

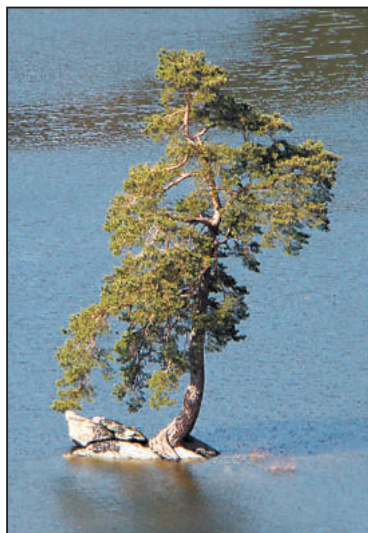
Po loňském vítězství v národním kole nadchl její příběh další tisícovky příznivců po celé Evropě. Dokonce se na ni přijel podívat britský „lovce stromů“ Rob McBride. Solitér nad hladinou jej fascinoval.

V evropské soutěži nakonec naše regionální borovice získala 47.226 hlasů, čímž nechala ostatní evropské soupeře daleko za sebou. Druhé místo získal chorvatský Jinan z Daruvaru s 28.060 hlasy, a třetí byl ruský Osamělý topol s 27.411 hlasy.

Chudobínská borovice je solitérní strom druhu borovice lesní (Pinus sylvestris). Roste na skalnatém ostrohu levého břehu Vířské údolní nádrže u bývalé obce Chudobín.

Dle dendrologů ji může klidně být až 350 roků.

Může tedy obrazně pamatovat smrt Učitele národů Jana Amose Komenského (28. 3. 1670) či evropskou pandemii moru (od r. 1720). Vesničku Chudobín, nad níž se borovice tyčí, přežila do dnešních dnů o 63 let.

CHUDOBÍNSKÁ borovice při maximálním vzdušném nádrže. Při úbytku vody se tyčí až 20 metrů nad hladinou.

Foto: archiv Milana Peňáze

Strom je mechanicky stabilní a relativně zdravý, i když trpí kolísáním vodní hladiny. Při maximálním vzdušném nádrže bývá kořenový systém borovice zcela zatopen, za nízkých

vodních stavů naopak ční borovice více než 20 m nad hladinou přehrady.

Borovice tedy prokazuje vysokou odolnost vůči rozmarům klimatu i působení člověka.

Již před napuštěním Vířské přehrady byla chudobínská borovice častým objektem fotografií a malířů. Chudobín ležel na levém břehu řeky Svratky, asi tři km po proudu od obce Dalečín. Nejstarší dochovaný záznam o něm je ze 14. století. V roce 1950 měl Chudobín 143 obyvatel. Pod hladinou vodní nádrže se ocitl 1. května 1957.

Borovici do soutěže přihlásil místní patriot Milan Peňáz, významný český ichtyolog, který v Chudobíně prožil dětství. Jak zavzpomínal pro média, denně kolem borovice chodil do školy.

Pečlivě zaznamenal zánik obce a při 50. výročí dostavby Vířské přehrady uspořádal výstavu, která připomněla vesničku pod hladinou.

Expozice měla velký ohlas a na výzvu obcí Dalečín a Víř autor vydal knihu „Chudobín - historie zaniklé obce“, na níž se finančně podílely obě obce i Kraj Vysočina. Památní publikace s fotografiemi byla ihned rozebrána a obce nyní uvažují o dotisku.

Vířští se po loňském národním úspě-

chu vsadili, že když borovice vyhraje v evropské soutěži, vysadí tolik stromů, kolik hlasů získá. Takže je nyní čeká vysázení 47.226 nových stromků.

Jak ale uvádí vířský starosta Ladislav Stalmach, starostové mikroregionu mají v plánu vysázení na 130 tisíc stromků, takže tento počet není problém. Ovšem oněch 47 tisíc stromů bude vysázeno dobrovolníky.

Starosta Stalmach lituje, že oslavu vítězství evropské královny údolí bylo nutné kvůli koronaviru odložit. Nejspíš do podzimu.

Evropský strom roku (anglicky European Tree of the Year) je mezinárodní kampaň běžící od roku 2011. U nás v Česku je vyhlašována Nadací Partnerství. Lidé pomocí elektronického hlasování každoročně volí nejkrásnější strom v Evropě. Právě ten, k němuž mají ve svém okolí osobitý vztah. Loni evropskou soutěž vyhrála mandloň na Sněžném vrchu Pécs v Maďarsku.

Z českých stromů měla v roce 2013 úspěch lípa malolistá z novodvorské lípové aleje v Moravském Krasu, která skončila čtvrtá, v roce 2016 vystoupila na stříbrnou příčku Tatobitská lípa ze Semilky a v roce 2017 získala evropský bronz lípa z Lipky na Chrudimsku. -lko-

K přejmenování ulic došlo před 30 lety

Kulatý rok 2020 má řadu českých i žďárských výročí. Některá ve ŽN ještě připomeneme. Dnes se ale vrátíme o 30 let zpět do prvního porevolučního roku 1990. První žďárskou změnou byly nové názvy některých ulic.

Názvy připomínající minulou éru a komunistické osobnosti byly vyměněny za nové. Akt schválilo plenární zasedání městského národního výboru (tedy dřívější varianta dnešního zastupitelstva města) ještě koncem roku 1989.

Pro zajímavost si pojďme připomenout obě varianty názvů. Nový je tučným písmem. Čerpáme ze Zpravodaje roku 1990 zapůjčeného Knihovnou M. J. Sychry. Jedině ve Žďáře 2 a ve Žďáře 5 zůstaly názvy ulic beze změn. K nejmasivnějšímu přejmenování došlo v sídlišti se zlidověným názvem Vodojem. Zdejší ulice nesou od té

doby jména uměleckých osobností.

Také názvy čtvrtí byly v porevolučním roce 1990 zrušeny a měly se označovat jen číslem. Ale jak ukázal čas, to se uchytilo jen částečně. I dnes po desetiletích stále používáme názvy čtvrtí jako Stalingrad, Vysočany, Průmyslovka, Vodojem, Klášter či Přednádraží.

Pojďme si změny připomenout

ŽĎÁR 1: Gagarinova – Jihlavská; Gottwaldovo náměstí – **náměstí Republiky**; Leninova – **Nádražní**; Rudé armády – **Strojírenská**; Zápotockého – **Brněnská**; Tobiašova – **Wolkova**; Erbenova – **Smejkalova**; část ulice Nerudova – **Novoměstská**.

U posledních dvou ulic je jejich přejmenování záhadou. V obou případech jde o významné osobnosti 19. století. Karel Jaromír Erben byl posta-

vou českého národního obrození a Jan Neruda byl vůdcem tzv. májovců hlásících se k odkazu K. H. Máchy.

ŽĎÁR 3: Engelsova + Marxova – **Okružní (horní a dolní)**; Rudé armády – **Strojírenská**; třída Pionýrů – **Brodská**.

ŽĎÁR 4: Fučíkova – **Studentská**; Horova – **Vodárenská**.

ŽĎÁR 6: Leninova – **Nádražní**; Rydvalova – **Palachova**.

ŽĎÁR 7: Brigády M. J. Husa – **Mánesova**; Československo-sovětského přátelství – **Blážíčkova**; Dukelská – **Kavánova**; Koněvova – **Ladova**; kpt. Jaroše – **Kubínová**; kpt. Nálepky – **Mařákova**; 9. května – **Pelikánova**; Lidická – **Špálova**; Lidových milic – **Slavičkovská**; Mírová – **Makovské**; mj. Fomina – **Rabasova**; Slovenského národního povstání – **Jamborova**; Sokolovská – **Štursova**; 25. února –

Alšova; V. F. Kadlece – **Průchova**.

Dvacet let poté se seznam žďárských ulic rozšířil se vznikem nového sídliště Klafar.

Návrhem se několik let předtím zabývala názvoslovná komise a názvy ulic v obytném souboru Klafar jsou inspirovány starými řemesly a polohou ulic. V září 2010 schválilo zastupitelstvo města názvy nových ulic na Klafaru II. Vznikly tak **ulice Rytecká**, **K Milířům**, **Hrnčířská** a **Libická**.

Ve stejný čas byla pojmenována nová propojovací komunikace za Finančním úřadem, mezi ulicemi Strojírenskou a Nádražní na **Dvořáková**.

S rozvojem Klafaru přibýly ulice **Sázavská**, **Kamenická**, **U Křížku**, **Uhlířská**, **Kupecká**, **Povoznická**, **Libická** a **Vápenická**. Ale to už je dnešní kapitola. -lko-

Vnuci, jděte příkladem svým prarodičům!

Zejména pro seniory může být styl s infekční osobou a nemocí COVID-19 velmi nebezpečný až fatální. Jsou ti nejzranitelnější z nás.

Jak ale uvádí plk. Zuzana Pidrmanová z oddělení prevence Policejního prezidia ČR, i přes opakovanou upozornění se na veřejnosti a ve zdravotnických zařízeních stále objevují naši starší spoluobčané, a tím velmi riskují.

„Pokusme se proto my všichni svou cestou seniory přesvědčit, že se mají co nejvíce chránit, držet se v bezpečí domova, zbytečně nevycházet, požádat o donesení nákupu, lékařům se neostýchat zavolat a nikam necestovat měst-

skou hromadnou dopravou,“ vzkazuje plk. Zuzana Pidrmanová.

Tak jako jsme se napříč generacemi naučili preventivně pečovat o své osobní bezpečí, nenechat se napálit a nebýt obětmi trestných činů, můžeme si i nyní jít vzájemně příkladem a svým počínáním zamezit šíření nákazy.

Školáky a studenty národní koordinátorka prevence vyzývá, aby se nescházeli v parcích ve skupinkách, nepořádali párty. Byť k tomu mohou blízké velikonoční svátky lákat.

„Jděte příkladem svým prarodičům dodržováním bezpečnostních opatření. Babičky, dědečky, tetičky i strýčky pře-

svědčte svým chováním k tomu, že ani oni nebudou podceňovat doporučení související s aktuální zdravotní hroz-

bou,“ vyzývá policistka.

Změnou přístupu, chování a návyků dokážeme všichni dohromady situaci zvládnout. Je však ve vlastním zájmu třeba respektovat aktuální potřeby společnosti.

Policisté apelují na všechny občany ČR, aby chránili své zdraví a přispěli svým počínáním k ozdravení populace.

„Respektování nastavených opatření znamená nejen dodržování legislativy, ale i dodržování hygienických a morálních pravidel s uvědoměním si mezigeneračních, a pro starší populaci, možná i fatálních dopadů,“ připomíná plk. Zuzana Pidrmanová. -lko-

Éra turistického informačního centra v režii města začíná

Naše město se ocitá na startu nové turistické sezóny, která bude letos tak trochu premiérová. Bohužel začala pandemií koronaviru. Ale i ta jednou skončí a Žďársko se opět dostane do hledáčku turistů.

Město Žďár n. S. po víc jak 25 letech přebírá pod sebe turistické informační centrum a bude jej provozovat samo. Doposud službu pro město a návštěvníky Žďáru zajišťoval na Staré radnici Bohuslav Nahodil, majitel vůbec první porevoluční soukromé cestovní kanceláře ve Žďáře nad Sázavou. Pojďme se společně ohlédnout.

Po otevření hranic začátkem 90. let

se v Československu oblast turismu vyvíjela tzv. za provozu. Naše město objevili zahraniční turisté, na jejichž nároky bylo třeba obratně reagovat. Devizou žďárského „íčka“ byl zejména lidský přístup a vstřícnost pracovníků, což návštěvníci kvitovali.

Dnes jsme o kus dál. Spolu se zapojením moderních médií se nároky návštěvníků zvyšují a také oblast turismu se organizačně, odborně a hlavně finančně stává náročnější. Od května 2020 bude Turistické informační centrum provozovat samo město Žďár nad Sázavou. Dnes na str...(B) přinášíme názory politických klubů k tématu.

-lko-

Díky daru bude artový sál

Půl miliónu korun darovala na rekonstrukci kina Vysočina firma z Brna a dřívější plán malého artového sálu mohl zase ožít.

Sálek vnikne místo bufetu a části vestibulu kina.

Finanční objem stavby ukáže projektová dokumentace, která se právě tvoří. Přestavba by mohla začít už v létě s dokončením v roce 2021.

Žďár se tak dočká vícesálového kina. Jak připomíná místostarostka

Ludmila Řezníčková, žďárské kino je ve velmi dobrém stavu. V minulých letech prošlo postupnou rekonstrukcí, sál je vybaven moderními sedáčky, vzduchotechnikou, plátnem a prostorovým zvukem. „Bufet bude místo levé šatny a pravá šatna bude otevřena až za vstupem, kde si člověk se vstupenkou odloží kabát a věci do skříňek. Při odchodu si je zase vyzvedne,“ říká pro představu místostarostka.

-lko-

Vylosovaní luštitelé křížovky

První tři úspěšní luštitelé naší soutěžní křížovky z březnových ŽN získávají od pořadatele Kultura Žďár nad Sázavou **vstupenku pro dvě osoby** na koncert **THE BACKWARDS – BEATLES REVIVAL**.

Jsou to: **Milada Pátková, Jaroslav Mrázik a Marie Veselá**.

Koncert je kvůli pandemii COVID -19 přesunut na říjen, ale vstupenky zůstávají v platnosti. Po předchozí domluvě si je můžete v naší redakci vyzvednout.

-red-

Bohumil Nahodil vzkazuje: Chraňme tuto úžasnou krajinu nejen pro sebe

Po čtvrtstoletí existence Turistické informační kanceláře ve Žďáře vzpomíná na úplné začátky zakladatel Bohuslav Nahodil.

■ Lenka Kopčáková

Porevoluční průvodce Vysočinou dnes odpovídá na dotazy Žďárských novin.

Od kdy jste vedl Turistické informační centrum města na Staré radnici a měl jste s organizováním turismu předchozí zkušenosti?

Byli jsme první soukromou cestovní kanceláří ve Žďáře a v roce 1995 vyhráli konkurz města na provoz TIC. Zkušenosti s cestovním ruchem jsem čerpal na obchodním institutu v Brně.

Získal jsem odznak průvodce a to nejen po bývalém Československu, ale i po celém světě. Od r. 1984 jsem byl průvodcem Čedoku a turistika se stala mým aktivním koníčkem.

Vzpomínáte, jaké to bylo v porevolučních letech, kdy Československo - a Žďár nad Sázavou po otevření hranic získávaly své první zkušenosti s nároky zahraničních turistů?

V době po založení CK Santini tour (10. 5. 1990) se již v roce 1991 stalo Žďársko hojně navštěvovanou destinací, hlavně holandskými turisty. Němečtí turisté - hlavně z bývalého východního bloku za nimi jen nepatrně zaostávali. Objevovali se zde i turisté z Dánska a Švédska.

Tehdy se asi také řada věcí dělala tzv. na koleně a velmi záleželo na osobním přístupu a nadšení pracovníků turistického centra?

Jevilo se velice výhodné pro město spojit provozování TIC s profesionální činností místní cestovní kanceláře, zaměřené převážně na aktivní cestovní ruch.

Propagační materiály v angličtině prostě nebyly, a tak za přispění turistických nadšenců Stanislava Jahorného a Mikuláše Neugebauera vznikaly na koleně působivé letáky s propagací Žďárka, jako centra turistiky pro celou Vysočinu a potažmo pro celé Česko.

Přišlo tehdy Vaše TIC s nějakým převratným nápadem pro žďárský nebo i český turismus?

Právě tyto letáky se ukázaly jako převratný prvek činnosti pro aktivní cestovní ruch.

Zkušenosti z našeho TIC postupně získávala další města Vysočiny např. Jihlava, Třebíč, Hav-

BOHUSLAV NAHODIL, první provozovatel žďárského TIC má kromě turistiky slabost i pro starožitnosti. Ty ostatně dávaly „íčku“ na radnici půvabnost. Foto: archiv

líčkův Brod a Pelhřimov, později i Velké Meziříčí, Nové Město n. M. a dále pak Bystřice n. P.

Aktiva byla přínosem nejen pro žďárské podnikatele, ale i blízké a vzdálené okolí. Spotřební koš turistiky je velký a široký.

Vzpomenete si na tehdejší nejnáročnější zakázku od města?

Náročnou zakázkou z radnice bylo v 90. letech prezentovat Žďár nad Sázavou a celé Žďársko na veletrzích cestovního ruchu v Brně a Praze.

Co v porevoluční době turisty nejvíce táhlo do Žďáru - tedy v době ještě před zapsáním zelenohorské památky do seznamu UNESCO?

V porevolučních letech bylo jasné, že turisté z východního bloku Německa zdejší terén znali. Pro masivní příliv holandských turistů je snad jen jedno vysvětlení: zvědavost na život v postkomunistické zemi. A také fakt, že všechno tu pro ně bylo velice laciné.

Nakonec byli ohromeni přírodou - zvláště žďárskými vrchy, pracovitostí lidí a jejich pohostinností.

Proto se sem rádi vraceli. Některé rodiny jezdí dodnes a mnoho rodin uzavřelo svůj pobyt na Žďársku jednou dekadou.

Můžete v krátkosti připomenout událost, které se dnes již smějete, ale tehdy vám dala zabrat?

Nejvíce nám dalo zabrat, když přijelo více rodin než jsme čekali.

Celé noci jsme pak jezdili od jednoho majitele chat a chalup k druhému a přemlouvali je, ať přeruší svůj víkendový pobyt, uklidí a ubytují turisty z Holandska za nemalý peníz.

Bylo to utrpení, ale i legrace. Nejednu majitelku v noční košili přemlouvat k nemožnému, což se i někdy podařilo (smích).

Když se ohlédnete po víc jak čtvrt století práce pro město, v čem je největší návštěvnický potenciál Žďáru?

Největší potenciál města Žďáru nad Sázavou je v jeho poloze, v krásné přírodě, daleko od rušivé dálnice a na všechny strany blízko. Vždyť jsme na hranici Čech a Moravy?

Cím může být dle vašich zkušeností Žďár dnes nejvíce turisticky zajímavý - a v čem by mohla být jeho budoucnost?

Budoucnost je v tom - toto rozvíjet a hlavně nenechat vše na pracovnících turistiky a MěÚ. Důležité je zapojit všechny obyvatele Žďárka, aby chránili a udržovali tuto úžasnou krajinu čistou a příjemnou nejen pro sebe, ale i pro pobyty návštěvníků.

Budou se k nám rádi vracet a doma budou o Žďársku vyprávět svým známým.

Jaké místo na Žďársku vy osobně pokládáte za nejkrásnější, a rád se sem vracíte?

Již zmiňovaný pan Stanislav Jahorný mne učil výrazy „nejkrásnější“, „nejlepší“ atd. nepoužívat. Pro mne je krásné místo procházka ze Samotína kolem Drátenické skály na Blatiny k Otevřelově chalupě - a kochat se z tohoto místa pohledem na Podlesí přes krásné údolí. Mnoho turistů při mém opakovaném kochání říkalo: „Sem se musíme zase někdy vrátit...“

Taky moc rád jsem se každodenně vracel do krásného TIC na Staré radnici ve Žďáře nad Sázavou.

Lat'ka pro nové „íčko“ města Žďáru n. S. je nastavena vysoko

Otázka pro politické kluby

■ Má Žďár vzor v některém z českých nebo zahraničních partnerských měst? ■ Co vy, zastupitelé, od premiéry nového městského TIC očekáváte?

TIC dle současných trendů

Martin Mrkos,
klub ŽDÁR-ŽM

Úvodem bych rád jako starosta Žďáru poděkoval panu Nahodilovi za jeho mnohaleté služby pro město Žďár v podobě IC. O změně TIC se hovořilo několik let a odchodem pana Nahodila do důchodu je nyní TIC přirozeným vývojem spravováno přímo městem. To přinese možnost flexibilnějšího řízení a naplnění potřeby pro-

vozovat vlastní TIC na úrovni současných trendů. To se týká i interiéru a celkové koncepce. Nebyl již udržitelný model, kdy se vedle prodeje zájezdů paralelně poskytovaly služby turistům. Turisté jsou náročnější a 21. století vyžaduje jiný provozní model. Plánujeme vybavit originální dětský koutek, nemalou změnou bude i nabídka regionálních produktů. Turistický ruch je důležitý pro ekonomiku a rozvoj města, a TIC je tak důležitý nástroj, který musí být funkční a efektivní.

Opět se mění, co dobře sloužilo

Petr Stoček,
klub
ZM KSČM
a SPOZ

Opět se mění něco, co tady sloužilo řadu let k všeobecné spokojenosti. Zastupitelstvo nezná ani žádnou koncepci ani náznak personálního obsazení, prakticky zatím téměř nic. Jen to, že to bude dražší.

Doufáme, že se nevyplní ono staré přísloví, které říká: Udělali jsme zase krok vpřed, je to sice horší než dříve, ale

za to to stojí více peněz. Rozhodně si myslíme, že bude hodně dlouho trvat, než nové informační centrum dosáhne té úrovně a především té pověsti než má zatím to současné „Nahodilovo“. Desítky, ba i stovky spokojených klientů žďarské cestovky Santini Tour hovoří za vše a pokud něco opravdu čekáme, tak aby především nové TIC co nejdříve beze zbytku nahradilo to dosud fungující, a dál se zlepšovalo.

Očekávám rozšíření nabídky

Miroslav Šuhaj,
klub
ANO 2011

Rozhodnutí o převzetí turistického centra vnímám jako snahu města mít pod kontrolou vlastní vkládané finanční prostředky a mít stoprocentní vliv na kvalitu, směřování a rozsah působnosti turistického informačního centra. Od tohoto kroku očekávám rozšíření nabídky samotného centra, zkvalitnění propagace města na samotném centru, ale i

v dalších lokalitách, kde informace o městu jsou minimální, jako je nádraží, relaxační centrum na Pílské nádrži, ve sportovních areálech a podobně. Jestli se tyto cíle podaří naplnit, bude záležet na práci a vedení TIC. Věřím, že tomu tak bude a návštěvníci města budou spokojeni s rozsahem těchto služeb.

Íčko s budíkovým orchestrem

Vladimír Novotný,
klub ČSSD

V loňském roce jsme byli s rodinou posledními návštěvníky informačního centra starého stříhu. Byla tam báječná atmosféra posledního dne roku s příjemným povídáním a skvělým budíkovým orchestrem.

Dosavadní provozovatel, pan Bohuslav Nahodil vlastní originální sbírku budíků, kterou nabízel k bezúplatnému převodu našemu městu pro možnost vybudování

muzea. Jsou to stovky budíků s velmi zajímavou historií. Tato možnost včetně předání zkušeností novému provozovateli TIC budoucnosti spadla pod stůl.

A tak jsme se ještě podepsali do staré knihy návštěv, která byla plná chvály na přístup, prostředí, chování a znalosti pracovníků tohoto centra a to nejenom od domácích, ale i mnoha zahraničních návštěvníků. A nyní již nezbyvá nic jiného než čekat, že nové moderní TIC třetího tisíciletí za několik milionů korun bude alespoň tak příjemné, vstřícné, znalé a hlavně lidské jako to původní.

Když chybí poctivé srdíčko

Miloslava Brychtová,
klub Změna 2018

TIC je pro naše město určitě potřeba. Nerozumím však, proč dosavadní fungující TIC se pouze neinovovalo a muselo přejít z rukou p. Nahodila pod město. Vždyť bylo dobře zavedené a fungující. Město to nic nestálo, neboť co získal od města, obratem zaplatil městu za nájem. Nyní se rozšíří počet zaměstnanců a zvýší roční

rozpočet na 8 až 10 násobek dosavadního. Stačilo by pouze vědět, co chci změnit a připravit úpravy a postupný přechod. Pan Nahodil by rád předal své zkušenosti „naši zlaté omladině“, která může přinést modernější a technicky vyspělejší názory.

Nikde, mimo poděkování zastupitele Havlíka, jsem nečetla důstojné poděkování dlouholetému a úspěšnému provozovateli TIC. P. Zlesák děkuje za RM ve dvou řádkách, cituji: „za dlouholeté suplování této činnosti“ a p. Ptáček, cituji: „mám respekt a dobré vztahy k pionýrovi žďarského cestovního ruchu p. Nahodilovi.“ Nazval ho odcházejícím matadorem, který odvedl poctivou práci a má srdíčko pro Žďár. Škoda jen, že některým poctivým srdíčkům chybí.

Noví zaměstnanci již sbírají inspirace

Zbyněk Vintř,
klub KDU-ČSL

Nejprve bych rád poděkoval zaměstnancům cestovní kanceláře Santini Tour, kteří v IC dosud pracovali. Vzájemná spolupráce byla oboustranně finančně výhodná, dovedla nás však do situace, kdy chybějící úlohu města v podpoře cestovního ruchu musely začít suplovat soukromé subjekty – poskytovatelé ubytovacích služeb, vlastníci

památek nebo nadšení dobrovolníci. Žijeme v měnícím se světě, který možná nakonec změni i náš přístup k cestování. Noví zaměstnanci již sbírají inspiraci u nás i v zahraničí – přeji jim, aby dokázali reagovat na aktuální potřeby propagace města a zajišťovali vřelý a profesionální servis našim návštěvníkům. Jsem rád, že se město po letech rozhodlo znovu ujmout role, kterou by při své propagaci mělo hrát.

Očekáváme těsnou spolupráci

Jan Mokříš,
klub ODS

V současné době probíhající epidemie virového onemocnění Covid 19 je otázka městského informačního centra minimálně druhořadá. Důležité je a bude zvládnout základní fungování našeho města a vyřešit nově vzniklé výzvy. Již jistota nutností budou velké úspory v městském rozpočtu. Co se týče TIC jistě je třeba poděkovat za dlouholetou dobrou práci panu

Bohuslavu Nahodilovi. Samozřejmě pro vedení města byla vzorem i dobře fungující IC v jiných městech. A to nejen svým prostředím, ale i svými zkušenostmi. Výzvou pro nové IC jsou jistě nové informační technologie a mobilní aplikace (jak pro turisty, tak pro naše obyvatele). Očekáváme také těsnou spolupráci a propojení s oborem kultury a marketingu města.

TIC sjednotí kalendář akcí

Tomáš Augustýn,
Koalice TOP 09
a Svobodní

Konkrétní vzor jmenovat nebudu, protože všude je něco dobrého a něco slabšího. Určitě by mělo TIC být místem, které se soustředí na podávání informací o městě, jeho okolí a dění v něm. Základem je vždy erudovaný, nadšený a komunikativní pracovník, na kterého budou návštěvníci vzpomínat.

Dobré TIC musí dobře pracovat se dvěma cílovými skupinami – s návštěvníky města a s jeho občany. Oběma skupinám by mělo kvalitně předávat potřebné informace, doplněné vhodnými službami pro obyvatele města. Vycházky komentované zajímavými lidmi nebo interaktivní hry nejen pro děti a mládež po městě i okolí mohou být jednou ze stěžejních aktivit.

Ve Žďáře mnoho lidí často říká, že se tu nic neděje. Opak je pravdou, jen se o těch mnoha pěkných akcích neví. TIC by tedy mělo umět tyto akce dávat dohromady do jednotného kalendáře. Důležité také je, aby TIC mělo otevřeno zejména o víkendech. Přeji našim občanům, aby i pro ně bylo TIC místem, které stojí za to navštěvovat.

-lko-

Agresivita v kickboxu není cestou

Co má nadějný talent David a již ostrile-ný zápasník Matěj společného? Kickbox. Ve svých jedenácti poprvé stáli v ringu.

■ Lenka Kopčáková

Do redakce vstupují dva mladí muži, kterým do dvou metrů mnoho neschází. Matěj Peňáz (23 let, 192 cm, 93 kg) je studentem Masarykovy univerzity v Brně. David Dvořáček (18 let, 189 cm, 78 kg) studuje žďárskou průmyslovku.

Matějův táta Josef Peňáz v novoměstském Fight klubu již nejméně 15 let trénuje děti i dospělé v Kickboxu K1 a thajském boxu Muaythai.

Oba kluci v tomto klubu začínali a poprvé stáli v ringu, když jim bylo 11 let. Každý má dnes vlastní cestu, ale občas spolu potrénují. David má zrovna na tváři stopu boje. „To je jen škrábnutí,“ zlehčuje.

Na otázku, jak se ke kickboxu dostali, se mí hosté hodně shodují.

Matěj hrál fotbal a lyžoval. Jako 11letý obdivoval kamaráda, který do kickboxu chodil. Jednou jej do klubu v Jimramově doprovodil a už zůstal. „Otec tehdy také sám začínal boxovat a učili jsme se to spolu. Teď je trenér,“ říká mladý zápasník.

David se od šesti let učil judo. „Ale to už mi připadalo málo kontaktní. Tak mě táta zavedl k Matějově otci a já začal s kickboxem,“ ohlíží se. A když pak Davida v ČR už nikdo neporazil, trenér jej poslal do reprezentace, aby potkal více inspirativní soupeře. Nyní je Davidovým nejdůležitějším cílem dostat se na vysokou.

Matěj studuje na sportovní fakultě magisterský obor Kondiční trénink. „Zatím bych chtěl mít aktivní kariéru a pak být trenérem,“ rysuje si.

Na historii kickboxu prý dokonce psal seminárku. Byť kickbox vychází ze dvou historických bojových umění - boxu a karate, vznikl až v 60. letech 20. století v Americe. V té době zde bojové sporty prožívaly boom a cílem kickboxu bylo porovnat schopnosti představitelů různých bojových umění.

To není boj v kleci

Pod názvem kicbox se řadě z nás vybaví drsný boj v kleci. Z toho mě ovšem oba sportovci rychle vyvedou. „Kicbox je kombinací boxu a karate, tedy boxerských technik, úderů a kopů. Nezápasíme v kleci, ale v ringu,“ vysvětluje Matěj. Tento individuální úpolový sport prý zatím nemá v ČR velkou základnu. Ale s rozmachem MMA (Mixed Martial Arts - smíšená bojová umění) se bojové sporty začínají zviditelňovat.

Dozvídám se, že kickbox je plnokontaktní a polokontaktní. „My děláme plnokontaktní. Nemá tedy žádné omezení síly úderu,“ uvádí David.

Jak se oba shodují, polokontaktní disciplíny jsou vhodné pro děti a začátečníky. Střet by nikdy neměl končit knock-outem a rozdíl je právě v razanci, body se počítají za dotek při náznaku kopů a úderů.

„Asi jako každý sport i kickbox je trochu nebezpečný,“ připouští mladší boxer. Soupeři jdou ale do zápasu s cílem, aby se nic nestalo. „Zranění jsou méně častá než např. v hokeji. Co je tu nebezpečné, to jsou otřesy,“ vysvětluje Matěj. V tomto sportu je nejběžnější nakopnutá holec, nějaká ta podlitina či zlomený nos.

Ctí pravidla

Kickbox má ve světě různé kategorie. Zápasníci v ČR se řídí „K1“ pravidly. „Údery rukama, kopy, údery koleny a smí se chytat do krátkého klínče. V thajském boxu se mohou dávat i údery lokty, povoleny jsou strhy na zem a držení,“ vysvětluje David.

Matěj dodává, že nikdy se nesmí útočit na genitálu a ze zadu na záda a hlavu - jen na obličejovou část. „Jakmile sparringpartner spadne na zem, již žádné údery,“ zdůrazňuje.

Nad tématem kicbox, dívky a zlomené nosy se oba zápasníci usmívají. „Jo, několik holek na kic-

NOVOMĚSTSKÝ talent David Dvořáček se svými trofejemi. Před časem 18letý zápasník vyhrál Ligu Kickboxu K1 v kategorii mužů. Foto: Lenka Kopčáková

KICKBOXER z Vysočiny Matěj Peňáz zvítězil v turnaji GLORY70 ve francouzském Lyonu. Nejvíce si cení evropských pásů VKM a VMC v thajském boxu. Foto: archiv M. P.

kbox chodí, protože je to baví. Mezi nimi pár zápasnic je. A zlomené nosy? To k tomu patří - i u holek,“ říká David.

Při amatérských závodech jsou nutností chrániče na holeně, na nártu, suspensor, boxerky, chránič na zuby a helmy. V thajském boxu se nosí i vesty a chrániče na lokty. „My při profesionálních zápasech máme jen boxerky, suspensor a chránič na zuby,“ uvádí Matěj.

Vydrží jen někdo

Zatímco David trénuje hlavně u Peňáze staršího a při zápasech se sparringpartnery sbírá zkušenosti po celé ČR, Matěj od svých 16 let trénuje v Brně. Ale rád se v pátek vrací do tátovy tělocvičny.

Oba o sobě tvrdí, že jsou vyklidnění. Agresivní jedinci podle nich nemají v kickboxu co dělat, mohou být nebezpeční. Je na umění trenéra, aby dokázal agresivního člověka posunout i po jeho mentální stránce.

„V kickboxu nevydrží ten, kdo by si chtěl jen zamlátit. Existuje hromada technik obrany, úhybů, pohybu, v nichž se chceme zdokonalovat,“ vysvětluje Matěj. „Samozřejmě i my dostaneme, a ne každému to chutná,“ přidává se se smíchem David.

Matěj má za sebou dvě juniorská vítězství v ME WAKO a jedno v MS WAKO. WAKO je nejprestižnější boxerskou organizací na světě.

Po přechodu do profesionálů Peňáz junior vyhrál pás Mistra ČR v kickboxu i thaiboxu. „Mám i WNC titul Mistra Evropy v thajském boxu a WK mistra Evropy v K1. Druhým rokem zápasím v Glory, což je největší profesionální organizace kickboxu v K1. Mým snem je pás šampiona,“ prozrazuje Matěj. To ovšem musí kralujícího šampiona sám vyzvat a porazit.

David je mistrem ČR v kickboxu. Při Světovém poháru WAKO byl v Maďarsku i v Rakousku druhý. „Mým cílem je boxovat profesionální zápasy v Brně. Už mi bylo 18, takže v mužích. Chtěl bych se také jednou dostat do Glory, a jako Matěj jít za tím titulem,“ plánuje.

Kickbox je prý Davidův život, byť si ve svých třinácti dal pauzu. „To, když jsem dostal K.O. Jinými slovy „vypli mě“ (smích). Na chvíli mě to zlomilo. Pořád jsem trénoval, ale nechtěl zápasit,“ ohlíží se mladší boxer.

V Thajsku i na Bali

Získávání zkušeností v kickboxu není levné, byť část zahraničních soustředění hradí reprezentace. „Dvakrát ročně jezdím na přípravu do Holandska, kde mne tři týdny vyjdou na 40 – 50 tisíc. Když jsem v Brně, za přípravu nechám okolo 10 tisíc Kč týdně,“ vyčísľuje Matěj.

Opakovaně také trénoval v Thajsku, kde je kickbox národním sportem. Díky vlhkému a teplému podnebí se tu prý člověku lépe dýchá a lépe regeneruje. „Asi nejdále jsem absolvoval přípravu na Bali. Krásné teplo a hromada zápasníků z Austrálie a Nového Zélandu. Jinak do zápasu jsou pro mne nejpřínosnější tréninky v Holandsku,“ uvádí Matěj. David se zatím připravuje na českých kempech a na závodech byl nejdál v Maďarsku. „Ale až tam pojedou kluci trénovat, přidám se,“ slibuje si.

Trofeje nejceněnější

Oba závodníci s sebou přinesli své trofeje. David na stůl vyrovnává své nejceněnější a po zvuku těžké medaile a poháry. „Medaili mám i s judem okolo stovky. Všechny jsou vystavené. Táta mi udělal takovou malou boxárnu,“ svěruje se David. Nejvíce si prý váží té stříbrné z Innsbrucku. „Tam jsem měl na první zápas nejtěžšího soupeře, byl to několikanásobný mistr světa v juniorech. Dokázal jsem ho porazit K.O. ve druhém kole,“ cení si dodnes.

Matěj vyloví z batohu dva mohutné evropské pásy. Jsou to VKM a VMC v thajském boxu. „Pro mě je asi cennější pás VMC, protože to byl i těžší zápas. Měl jsem silného soupeře, bylo to hodně vyrovnané,“ ohlíží se.

Medaile prý nikdy nepočítal, už je schoval do krabice. „Ale jednu přece jen na čestném místě mám. Je z juniorské kategorie z MS Wako, protože ji přede mnou nikdo z ČR v juniorech ještě nevyhrál,“ říká. Poháry má Matěj vystavené doma na polici. „Vždy, když přijedu k našim, tak moje první cesta vede sem,“ prozrazuje.

Nyní mají oba sportovci kvůli koronaviru nucenou přestávku.

Z tisku

■ **26. 10. 2019 Lyon, Francie.** Český kickboxer z Vysočiny Matěj „MONEY“ Peňáz zvítězil v turnaji GLORY70 ve francouzském Lyonu. Domácí soupeř Yassine Ahaggar byl poražen ve druhém kole TKO. Matěj Peňáz byl navyšuje svou vítěznou bilanci mezi profesionály v nejpřeslitnější světové organizaci Glory Kickboxing - The world's premier kickboxing league na 3-1.

■ **23. 11. 2019 Slaný, ČR.** Teprve 18letý kickboxer z Nového Města na Moravě David Dvořáček zvítězil v zápase Ligy Kickboxu K1 v kategorii mužů do 75 kg nad zkušeným borcem, 26letým Vitem Lexou, a to 3:0 na body. David Dvořáček, juniorský mistr ČR v organizaci WAKO, tímto navázal na předešlé vítězství v Brně, a drží si tak dobrou bilanci v zápasech K1.

Služby

Angličtina a němčina

■ Skupinové a individuální kurzy anglického a německého jazyka všech pokročilostí. Příprava na maturitu a zkoušku FCE. Skupinové kurzy zahajujeme vždy v únoru a září v rozsahu 18 výukových bloků a před zahájením máte možnost účastnit se zdarma 2 následujících hodin. Individuální výuku nabízíme v průběhu roku dle dohody včetně Business and Technical English.

Systémy jakosti s.r.o., Horní 30, Žďár n.S. (HOTEL FIT, 4.p.), tel: 727 882 103, 566 620 261, www.systemy-jakosti.cz

Cvičení

■ Studio Formička, Horní 30, hotel Fit, Žďár n. Sáz.

Tvarování postavy, odbourávání tuku v podtlaku Vacushape, cvičení na rekondičních lavicích, celotělové zábaly, lymfodrenáže, solárium.

www.studioformicka.cz, tel. 566 626 130, 604 231 229

Geodetické práce

■ Ing. Petr Novák, kancelář č. 506, Dolní 165/1, Žďár nad Sázavou, tel.: 732 207 358, e-mail: gp.novak@seznam.cz

Geodetické práce pro katastr nemovitostí a pro výstavbu. Zaměřování pozemků a staveb, vytyčování hranic, podklady pro projekty, zaměř. skut. provedení staveb.

Hodinový manžel

■ Firma Ferda IČO: 08848033 - hodinový manžel, elektroinstalační práce, zámečnické práce. Tel: 731 201 928, e-mail: cech-lubos@seznam.cz, www.prace-vseho-druhu.cz

Kamenictví

■ Kamenictví Cafourek, Jamská 1670/30, 591 01 Žďár nad Sáz., Tel: 603 293 136 www.kamenictvicafourek.cz, Pomníky – urnové, 1 a 2 hroby, přírodní materiály. Nápis a opravy písma. Doplnky: žula, nerez, bronz. Renovace pomníků.

Klimatizace

■ KLIMATIZACE-TEPELNÁ ČERPADLA-VZDUCHOTECHNIKA Prodej, montáž, servis, pravidelné kontroly. www.svetklimatizaci.cz Tel.: 728 385 371 Jihlavská 1148/16, Žďár nad Sázavou

Malíři

■ MALBEST, Nádražní 37/2, Žďár nad Sázavou, tel: 603 225 457-8. Veškeré malířské a natěračské práce včetně úklidu. Natěry fasád včetně lešení. Protipožární natěry včetně atestu, drobné zednické práce. www.malbest.estranky.cz

■ Chromý Pavel, Na Úvoze 16, Žďár nad Sázavou, tel: 604 327 730. Malby, natěry. Malby včetně úklidu. Natěry oken, střeš, dveří, fasád. Drobné zednické a obkladačské práce.

e-mail: pavelpajos@seznam.cz

Krejčovství

■ Krejčovství Dita Horká. Jamská 30, Žďár nad Sázavou. Návrhy a šití na míru, stříhová služby, úpravy a opravy oděvu.

Tel: 608 645 449

Prodej pevných paliv

■ UHLOPARK KŘEŠTAN - rozvoz kvalitního břílnského uhlí OR2, OR1, KO a německých briket za nejnižší ceny v okolí Žďáru n. S. Skládání až do vzdálenosti 7 m a výšky 2 m. Přistavení kontejneru, prodej písků a kameniva, autodoprava.

Tel. 733 536 004, e-mail: rudolfkrestan@seznam.cz, www.krestan-uhli-sterky-pisky.cz

Tiskárny

■ Tiskárna UNIPRESS s.r.o., Jamská 57, průmyslová zóna, Žďár nad Sázavou. Tiskneme letáky, tiskopisy, katalogy, obálky, brožury, knihy, vizitky, samolepky, plakáty, pozvánky... Grafické zpracování, výsek, ražba, číslování, perforace, knižní vazby. Diplomové práce – tisk a vazba.

Tel.: 776 770 372, www.unipress-zr.cz

Truhlářství

■ Josef Havelka - zakázkové truhlářství. Výroba, montáž a opravy kuchyní, nábytku, atyp. stavební - truhlářských výrobků. Soustružení dřeva.

Žitná 20, Žďár nad Sáz. 5, tel: 607 574 429, e-mail: josef-havelka@centrum.cz

Zahradnictví

■ Zahradnictví u Chlubnů, pokud roční období dovolí, nabízí: nabízí krásné a ovocné stromy a keře, růže, sadbu zeleniny, macešky, sedmikrásky a balkonové květiny. Vypracujeme projekty a realizace zahrad.

Otevřeno 7.30-17.30, tel. 607 285 194, 724 960 317, www.uchlubnu.cz

Žaluzie

■ Bednář Svatopluk, prodej-montáž-servis stínící techniky, včetně venkov.rolet, text. rolet, sítí proti hmyzu a markýz.

Tel.608 111 995 www.zaluzie-bednar.cz

OZNAMOVATEL

KOUPÍM

■ Výkup STARÝCH peřin. Tel.:721 469 234.

■ Koupím byt 3+1 nebo 2+1 ve Žďáře nad Sázavou. Platím hned a hotově, nejsem realitní makléř. Seriozní jednání. Děkuji za vaše nabídky. Tel. 604 231 229

KOUPĚ

■ Koupím traktor Zetor, 2-3 válec, dlabačku, kombi hoblouku a babetu. Tel.733 502 674

Děti oslavily konec zimy

Masopustní rej začíná být koncem zimy každoroční tradicí v ZŠ Palachova.

Předposlední únorový pátek vládl v tomto duchu. Děti i učitelé 1. stupně se oblékli do karnevalových masek, zazpívali si veselé písně a připomněli si lidové tradice, které toto období přináší. Celý den byl zakončen společnou kresbou masopustního veselí.

Týden nato rozezněla školní tělocvičnu Horácká muzika. Muzikanti ze žďárského folklórního souboru si pro malé diváky připravili přímo pohádkové vystoupení. Děti se seznámily s hudebními nástroji, zazpívaly si lidové písně a řešily hudební hádanky.

„Děkujeme za krásný hudební zážitek a přejeme souboru mnoho dalších poutavých vystoupení a spoustu nadšených posluchačů,“ vzkazují učitelé 1. stupně.

-red-

DETAIL z tradičního masopustního průvodu v ZŠ Palachova.

Foto: archiv ZŠ Palachova

S jarem pokračuje rekonstrukce první části ulice Nádražní

V NÁDRAŽNÍ ulici vrcholí podzemní práce. Bagry a shrnovače brzy vystřídá technika pokládky nových povrchů.

Foto: Lenka Kopčáková

Po zimě pokračuje rekonstrukce ulice Nádražní v úseku od České pošty ke kruhovému objezdu U Ivana. Současně směrem od centra ke křižovatce postupují zemní práce na modernizaci sítí. Většina je již zasypaná.

Stavba je dílčí částí strategie Centrum, schválené zastupitelstvem města. Tato studie dává městu rámcový, časový a finanční plán k postupné revitalizaci a architektonickému a urbanistickému řešení vlastního centra Žďáru a navazujících lokalit.

Další na řadě bude Tvrz

Nyní běží výběrová soutěž na dodavatele stavby Revitalizace veřejného prostranství v lokalitě Tvřz.

Akce by dle plánu radnice mohla začít v polovině května. Prvním krokem po předání staveniště ovšem bude archeologický průzkum.

„Očekává se, že z hlediska nálezů to bude poměrně cenná lokalita. Pohybujeme se v okolí kostela, kde býval v minulých stoletích hřbitov,“ uvádí starosta Martin Mrkos. Badatelé Regionálního muzea očekávají bohatý materiál, který dále osvětlí historii města.

„Jde o zakázku za 27,6 mil. Kč (bez DPH), asi 4 mil. Kč půjdou za Svažem vodovodů a kanalizací Žďársko. Předpokládáný termín dokončení prací je 30. 6. 2021. Záleží, jak dlouho bude probíhat archeologický výzkum,“ informuje starosta.

Lokalita Tvřz se v podzemní části dočká novostavby vodovodu a kanalizace s přípojkami a chráničkou optického kabelu. Proběhne revitalizace povrchů, opravena budou schodiště i opěrné zdi, změní se veřejné osvětlení a mobiliář bude v historizujícím duchu. Z boku kostela sv. Prokopa přibude vodní prvek v podobě podélné kašny. Součástí akce budou vegetační úpravy a zkvalitnění veřejné zeleně.

Nyní na jaře probíhá architektonická soutěž na revitalizaci levé strany náměstí Republiky a prostoru za obchodními domy. Výsledky město očekává v červnu. Architektonická studie se pak bude členit na dílčí projekty.

-lko-

Matěj Josef Sychra je historickým fenoménem Vysočiny

**Kazatel, vlastenec a národní buditel. To byl kněz a obrozenec-
neický spisovatel Matěj Josef Sychra, jehož jméno nese od
roku 1990 žďárská knihovna
(letos tedy 30 let) a ulice ve
Žďáře 2.**

■ Lenka Kopčáková

Po Sychrovi se jmenuje také ulice v jeho rodném Ústí nad Orlicí, kde je kněz i osobností regionu. V Polničce u Žďáru od léta r. 1884 působil Sychrova čtenářská beseda, centrum čtenářství, vzdělanosti a zábavy zdejšího lidu. Její pokračovatelkou se později stala Hasičská knihovna místního SDH.

Letos 19. března uplynulo 190 let od smrti člověka, který veškeré své prostředky a úsilí věnoval záchraně unikátního Santiniho díla na Zeleň hoře. Dnešní památka UNESCO v té době byla v ubohém stavu.

Sychrově osobnosti se dlouhá léta věnuje žďárský spisovatel Zdeněk Vyhliďal. M. J. Sychra je podle něho kulturně historickým fenoménem Vysočiny s celonárodním významem. Jako duchovní správce dokázal odvrátit tehdejšího majitele panství knížete Vratislava z Mitrovic od záměru kostel zbourat a na jeho místě zřídit ovčinec.

„Tehdy i ambity měl stihnout podobný osud, zbourané zdívo mělo být použito jako výztuž polních cest. Kdyby nebylo Sychry, stal by se zelenohorský chrám jen horou rozvalin a světové kulturní dědictví lidstva, za něž byl kostel prohlášen, by přišlo o jeden ze svých významných skvostů,“ argumentuje Z. Vyhliďal.

Dávny příběh kněze znovu ožil díky jeho nadšenému životopisci. V roce 2002 vydal knihu *Obrozenec-
neický spisovatel Matěj Josef Sychra*. My dnes přidáváme i zajímavosti z Wikipedie a webu Městské knihovny v Sychrově rodném Ústí n. O., z webu Jimramova a Polničky.

Matěje Josefa Sychru pro ŽN přibližuje i Lubomír Sršeň, historik odd. starších českých dějin Národního muzea (NM) v Praze.

Zajímavostí pro nás Žďáráky může být fakt, že portrét kněze Sychry visí na středočeském zámku ve Vrchotových Janovicích, v expozici NM „Společnost v Čechách 19. století“.

Obětavý venkovský kněz

Historik Lubomír Sršeň pro ŽN poskytl informace, které zazní až v připraveném katalogu „Malované závěsné portréty. Sbirka oddělení starších českých dějin Národního muzea“. Katalog v režii Národního muzea vyjde do dvou let.

Podle historika byl páter Matěj Josef Sychra jedním z oněch obětavých venkovských kněží, bez nichž by předsevzetí vzkrísit češtinu a učinit z ní plnohodnotný jazyk nemělo naději na úspěch. „Výstižně o něm v r. 1918 napsal František Mašlaň, že „blahu svých bližních a svého národa obětoval své vlastní štěstí, maje-

PORTRÉT žďárského kněze Matěje Josefa Sychry překvapivě visí ve středočeském zámku Vrchotovy Janovice.

Zdroj: Národní muzeum, inv. čís. H2-22 538, foto Jan Rendek.

tek i zdraví.“ cituje Sršeň z autorova pojednání O stycích faráře M. J. Sychry s Janem a Bernardem Bolzanem, v Časopise pro moderní filologii a literatury (Praha 1918).

V zednářské lóži

M. J. Sychra přišel na svět 21. 12. 1776 v Ústí nad Orlicí, do rodiny tkalce a městského kronikáře Matěje. Hudebně talentovaný chlapec měl tři bratry. Brzy však osiřeli. První literární a hudební vzdělání dal Matěji ředitel tamního kúru Jan Jahoda. Po absolvování Piaristického gymnázia v Novém Městě pražském mladý Sychra vystudoval filosofii a teologii na Karlově univerzitě. Po vysvěcení na kněze 17. 9. 1801 působil od svých 25 let v několika farnostech na Svitavsku. V Německé Bělé prodělal tyfus a léčbu zkomplikovalo dřívější zranění po pádu z koně. Kvůli abscesu pod žebry musel podstoupit několik operací a téměř dva roky se vzpamatoval.

V roce 1808 přišel jako katolický farář do Jimramova. Jak se dočteme na webu městyse, Sychru sem přivedl majitel panství, hrabě Antonín Belcredi. Velmi fandil vzdělanosti. Při Sychrově příchodu tu již osm let působila zednářská lóže, již založil v Jimramově právě hrabě Belcredi společně s rodinou Karafiátů. Osvícenský salon se nacházel v jejich domě. Sychra zednářskou

lóži navštěvoval pro bohaté vybavenou knihovnu. Pozdější potomek a československý farář Jan Karafiát byl autorem známé dětské knihy *Broučci*.

190 let od jeho úmrtí

Sychra v Jimramově strávil 16 let a toto období je považováno za literárně nejpłodnější v jeho životě - zároveň ale lidsky nejobtížnější. Poměry mezi katolickou a evangelickou komunitou byly značně vyostřené, kněz se snažil vztahy uhlazovat. Musel se potýkat s predsudky a pomluvami. Fakt, že se katolický kněz přátelil s rodinou Karafiátových, se vůbec nelbil jeho spoluobčanům. Také psaní kratochvilných knih podle nich poškozovalo serióznost kněžského stavu.

Učil se od prostého lidu

V Sychrově době vládla vyšším kruhům němčina. Ostatně už od pobělohorské doby. Česky mluvil jen prostý lid. A tak Sychra se svými německými školami a znalostí francouzštiny, latiny a snad i řečtiny byl zpočátku mezi venkovany ztracen. Při své službě pochopil nutnost návratu k rodnému jazyku. Učil se česky nejen mluvit, ale i myslet. Naslouchal prostým lidem, jejichž

ryzí čeština nebyla prostoupena cizími výrazy. A tak se z něho postupně stal horlivý vlastenec. Dostal nápad sbírat specifické české fráze, seřadit je abecedně, a ke každé z nich připojit německý ekvivalent. Vytvářel si postupně vlastní slovníček - Frazologii československého jazyka.

Podle Zdeňka Vyhliďala se kněz osobně stýkal s většinou kulturních představitelů své doby. Např. s J. Dobrovským, J. Jungmannem, M. D. Rettigovou, Zieglerem či Hněvkovským. A přední vlastenci jeho frazeologii vítali s nadšením. Dokonce zaujala filologa Josefa Jungmana natolik, že do svého pětidílného *Slovníku česko-německého* zařadil i výsledky Sychrovy práce.

Základy novodobé češtiny byly položeny.

Povídatel a Kratochvilník

Dle znalců Sychrova díla se kněz snažil psát co nejsrozumitelněji a zábavně, aby mu rozuměli všichni čtenáři.

„Vžilo se do povědomí, že M. J. Sychra patří k významným kulturním představitelům doby českého národního obrození. Jeho literární odkaz činí 22 knih. Věnoval se především próze, ale také dramatu, byl i hudebním skladatelem, byť se tahle součást jeho díla nedochovala,“ poukazuje Zdeněk Vyhliďal.

Zejména u mládeže chtěl autor vytvářet kladný vztah k četbě a mravně působit na vzdělávání národa. Vytvářel proto tzv. kratochvilnou literaturu, byl i sběratelem folklóru.

Sychra chtěl spisovný jazyk nabídnout obyčejným lidem a probudit v nich zájem o četbu. Velká část jeho příběhů nese mravní poučení pro děti, mládež i dospělé.

Vydával zábavné a vzdělávací časopisy *Povídatel*, *Kratochvilník* a *Kratochvilná včelíčka*. Ta vyšla v době Sychrova pobytu ve Žďáru r. 1827. Vedle drobných spisů, povídek a vtipných epigramů k nám Sychra coby překladatel uvedl i divadelní hry Moliéra a Kotzebua.

Muž impozantního vzhledu

„Podle pamětníků měl Sychra vysokou a štíhlou postavu impozantního vzhledu, hubené, vpadlé tváře, přivřítvé a bystré oči. Ke konci života mu slábl zrak i hlas, takže mu bohoslužby ve velkém žďárském kostele činily potíže,“ přibližuje kněze Lubomír Sršeň. Cituje z pojednání Antonína Rybičky s názvem *Přední křisitelé národa českého*. Boje a usilování o právo jazyka českého začátkem přítomného století (Praha 1883).

Když se v roce 1824 uvolnilo ve žďárském zámku místo faráře, požádal P. Sychra o přeložení z Jimramova. Ve Žďáru se kněz soustředil na záchranu obdivuhodné Santiniho stavby, která byla při jeho příchodu v dezolátním stavu. Navázal tak na úspěšné snažení P. Bonifáce Procházky.

(Pokračování na str. 15)

Servis jízdních kol zahájen

HIGHLAND
SPORT

Objednávky přijímáme:

+420 775 140 573

Palachova - Žďár nad Sázavou

www.highland-sport.cz

Kili

OC KILI Žďár nad Sázavou, Brněnská 30
Mob.: 602 433 117, e-mail: zdarns@kili.cz
www.kovani-mkupr.cz

Prodej materiálů
pro výrobu nábytku
a vybavení interiéru.

Kili

KVALITNÍ
ČESKÉ DVEŘE

PELI

lomek

MASONITE

- Nábytkové kování
- Kvalitní české dveře
- Podlahy
- Palubky
- Nábytková dvířka
- Úchytky
- Dřezy a baterie

...zázemí pro nábytek a interiéru

JOKA
Mareček s.r.o.

PRODEJ VYZRÁLEHO HOVĚZÍHO MASA

přímo z farmy

VAKUOVĚ
BALENÉ

Směsný balíček (5-10kg) obsahuje
hovězí zadní | hovězí přední
hovězí mleté - hamburger
kosti na polévku

prodej i vyzrálého steakového masa na gril

Objednávky volejte na tel.: 606 728 158

Už to poroste

Těšíte se, jak se vše již
brzy zazelená? Nová sezóna
je za rohem. Vše potřebné pro
zelenou zahrádku, balkon nebo
terasu najdete na plastia.eu

plastia
zasad'te radost

SANTINI TOUR
cestovní kancelář

Nové sídlo
Santini tour:

**Veselská 8/13,
591 01 Žďár nad Sázavou
tel: 566 625 808**

z04-santM